

Dansk udgave

Meddelelser og oplysninger

<u>Informationsnummer</u>	Indhold	Side
	<i>I Meddelelser</i>	
	Kommissionen	
97/C 173/01	Ecu	1
97/C 173/02	Meddelelse om beslutningerne om de forskellige licitationer inden for landbrugssektoren (korn)	2
97/C 173/03	Løbende licitation i henhold til Kommissionens forordning (EØF) nr. 570/88 af 16. februar 1988 om salg af smør til nedsat pris og ydelse af støtte for smør og koncentreret smør til fremstilling af konditorvarer, konsumis og andre levnedsmidler	3
97/C 173/04	Meddelelse om beslutningerne om de forskellige licitationer inden for landbrugssektoren (mælk og mælkeprodukter)	3
97/C 173/05	Meddelelse om beslutningerne om de forskellige licitationer inden for landbrugssektoren (mælk og mælkeprodukter)	4
97/C 173/06	Forudgående anmeldelse af en fusion (Sag IV/M.949 — Médéric/Urrpimtec/CRI/Münich RE) (¹)	4
97/C 173/07	Forudgående anmeldelse af en fusion (Sag IV/M.948 — Watt AG) (¹)	5
97/C 173/08	Forudgående anmeldelse af en fusion (Sag IV/M.885 — Merck/Rhône-Poulenc/Merial) (¹)	6
97/C 173/09	Forudgående anmeldelse af en fusion (Sag IV/M.910 — CLF CCB (Dexia)/San Paolo/Crediop) (¹)	7
97/C 173/10	Godkendt statsstøtte inden for rammerne af bestemmelserne i artikel 92 og 93 i EF-traktaten — Tilfælde mod hvilke Kommissionen ikke gør indsigelse (¹)	8

Informationsnummer

Indhold (fortsat)

Side

II *Forberedende retsakter*

Kommissionen

97/C 173/11	Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om femte rammeprogram for Det Europæiske Fællesskabs indsats inden for forskning, teknologisk udvikling og demonstration (1998-2002) ⁽¹⁾	10
97/C 173/12	Forslag til Rådets afgørelse om det femte rammeprogram for Det Europæiske Atomenergifællesskab (Euratom) indsats inden for forskning og uddannelse (1998-2002) ⁽¹⁾	30

III *Oplysninger*

Kommissionen

97/C 173/13	Bekendtgørelse om en løbende licitation med henblik på at opnå ret til at destillere æbler, der er trukket tilbage fra markedet	39
-------------	---	----

⁽¹⁾ EØS-relevant tekst

I

(Meddelelser)

KOMMISSIONEN

ECU (*)

6. juni 1997

(97/C 173/01)

Modværdien i national valuta:

Belgiske og luxembourgse francs	40,4675	Finske mark	5,88603
Danske kroner	7,46593	Svenske kroner	8,79718
Tyske mark	1,96118	Pund sterling	0,695381
Græske drakmer	311,538	US-dollars	1,12770
Spanske pesetas	165,603	Canadiske dollars	1,55600
Franske francs	6,61621	Yen	130,700
Irske pund	0,763300	Schweizerfrancs	1,64588
Italienske lire	1927,17	Norske kroner	8,11041
Nederlandske gylde	2,20634	Islandske kroner	79,8298
Østrigske schilling	13,8030	Australske dollars	1,48128
Portugisiske escudos	197,956	Newzealandske dollars	1,63601
		Sydafrikanske rand	5,05604

Kommissionen har oprettet en fjernskriver med automatisk svar, som på ethvert fjernskriveropkald videregiver omregningskursen i de vigtigste valutaer. Denne fjernskriver er i funktion dagligt fra kl. 15.30 til kl. 13.00 den følgende dag.

Brugeren bør anvende følgende fremgangsmåde:

- kald fjernskriver nr. 23789 i Bruxelles
- angiv eget kendeord
- skriv koden »cccc«, som udløser det automatiske svar og medfører en udskrift af omregningskurserne for ecu over fjernskriveren
- afbryd ikke forbindelsen, inden meddelelsen er afsluttet, angivet ved tegnene »ffff«.

Note: Kommissionen har desuden en telefax (kaldnr. 296 10 97 og 296 60 11) med automatisk svarfunktion, der giver dagsaktuelle oplysninger om de gældende omregningskurser inden for den fælles landbrugspolitik.

(*) Rådets forordning (EØF) nr. 3180/78 af 18. december 1978 (EFT nr. L 379 af 30. 12. 1978, s. 1), senest ændret ved forordning (EØF) nr. 1971/89 (EFT nr. L 189 af 4. 7. 1989, s. 1).

Rådets afgørelse 80/1184/EØF af 18. december 1980 (Lomé-konventionen) (EFT nr. L 349 af 23. 12. 1980, s. 34).

Kommissionens beslutning nr. 3334/80/EKSF af 19. december 1980 (EFT nr. L 349 af 23. 12. 1980, s. 27).

Finansforordningen af 16. december 1980 vedrørende De Europæiske Fællesskabers almindelige budget (EFT nr. L 345 af 20. 12. 1980, s. 23).

Rådets forordning (EØF) nr. 3308/80 af 16. december 1980 (EFT nr. L 345 af 20. 12. 1980, s. 1).

Beslutning truffet af Den Europæiske Investeringsbanks Styrelsesråd den 13. maj 1981 (EFT nr. L 311 af 30. 10. 1981, s. 1).

Meddelelse om beslutningerne om de forskellige licitationer inden for landbrugssektoren (korn)

(97/C 173/02)

(Se meddelelse i De Europæiske Fællesskabers Tidende nr. L 360 af 21. december 1982, side 43)

Løbende licitation	Ugentlig licitation	
	Dato for Kommissionens beslutning	Maksimal nedsættelse
Kommissionens forordning (EF) nr. 830/97 af 7. maj 1997 om åbning af licitation over nedsættelsen af importtolden for majs til Portugal fra tredjelande (EFT nr. L 119 af 8. 5. 1997, s. 12)	—	Ingen bud
Kommissionens forordning (EF) nr. 848/97 af 13. maj 1997 om åbning af licitation over nedsættelsen af importtolden for majs til Spanien fra tredjelande (EFT nr. L 122 af 14. 5. 1997, s. 7)	5. 6. 1997	61,17 ECU/ton

Løbende licitation i henhold til Kommissionens forordning (EØF) nr. 570/88 af 16. februar 1988 om salg af smør til nedsat pris og ydelse af støtte for smør og koncentreret smør til fremstilling af konditorvarer, konsumis og andre levnedsmidler

(97/C 173/03)

(De Europæiske Fællesskabers Tidende nr. L 55 af 1. marts 1988, side 31)

Licitationsnr.: 207

Dato for Kommissionens beslutning: 30. maj 1997

(ECU/100 kg)

Formel			A/C—D		B	
valgt fremgangsmåde			med røbestoffer	uden røbestoffer	med røbestoffer	uden røbestoffer
Mindstepris	smør ≥ 82 %	til det ubehandlede smør	—	—	—	—
		koncentreret	—	—	—	—
Forarbejdningssikkerhed		til det ubehandlede smør	—		—	
		koncentreret	—		—	
Maksimums-støttebeløb	smør ≥ 82 %		125	121	—	121
	smør < 82 %		—	116	—	—
	koncentreret smør		154	150	154	150
	fløde		—	—	54	—
Forarbejdningssikkerhed	smør		138	—	138	—
	koncentreret smør		170	—	170	—
	fløde		—	—	60	—

Meddelelse om beslutningerne om de forskellige licitationer inden for landbrugssektoren (mælk og mælkeprodukter)

(97/C 173/04)

(Se meddelelse i De Europæiske Fællesskabers Tidende nr. L 360 af 21. december 1982, side 43)

(ECU/100 kg)

Løbende licitation	Licitationsnr.	Dato for Kommissionens beslutning	Maksimums-støtte	Destinations-sikkerhed
Kommissionens forordning (EØF) nr. 429/90 af 20. februar 1990 om støtte ved licitation til koncentreret smør bestemt til direkte forbrug i Fællesskabet (EFT nr. L 45 af 21. 2. 1990, s. 8)	167	30. 5. 1997	179	197

Meddelelse om beslutningerne om de forskellige licitationer inden for landbrugssektoren (mælk og mælkeprodukter)

(97/C 173/05)

(Se meddelelse i De Europæiske Fællesskabers Tidende nr. L 360 af 21. december 1982, side 43)

(ECU/100 kg)

Løbende licitation	Licitations-nr.	Dato for Kommissionens beslutning	Maksimums-opkøbspris
Kommissionens forordning (EØF) nr. 1589/87 af 5. juni 1987 om interventionsorganernes opkøb af smør ved licitation (EFT nr. L 146 af 6. 6. 1987, s. 27)	220	30. 5. 1997	295,38

Forudgående anmeldelse af en fusion

(Sag IV/M.949 — Médéric/Urrpimtec/CRI/Münich RE)

(97/C 173/06)

(EØS-relevant tekst)

1. Den 30. maj 1997 modtog Kommissionen i henhold til artikel 4 i Rådets forordning (EØF) nr. 4064/89⁽¹⁾ en anmeldelse af en planlagt fusion, hvorved virksomhederne Médéric Prévoyance («Médéric»), Union des régimes de retraites et de prestations en cas d'invalidité et de maladie des industries métallurgiques, mécaniques, électriques et connexes («Urrpimtec»), CRI Prévoyance («CRI») og Münchner Rückversicherungs-Gesellschaft («Münich RE») erhverver fælles kontrol, jf. artikel 3, stk. 1, litra b), i nævnte forordning, med Prévoyance RE («Prévoyance RE»), der er et nyoprettet joint venture.

2. De pågældende virksomheder udøver følgende erhvervsaktiviteter:

- Médéric: ulykkes-, syge- og livsforsikring
- Urrpimtec: ulykkes-, syge- og livsforsikring
- CRI: ulykkes-, syge- og livsforsikring
- Münich RE: genforsikring
- Prévoyance RE: genforsikring.

3. På grundlag af en foreløbig undersøgelse finder Kommissionen, at den anmeldte fusion kan falde ind under forordning (EØF) nr. 4064/89. Den forbeholder sig dog sin endelige stilling til dette punkt.

4. Kommissionen opfordrer andre interesserede parter til at fremsætte deres eventuelle bemærkninger til den planlagte fusion.

Bemærkningerne skal være Kommissionen i hænde senest ti dage efter offentliggørelsen af denne meddelelse. Bemærkningerne med angivelse af sag IV/M.949 — Médéric/Urrpimtec/CRI/Münich RE kan sendes til Kommissionen med telefax ((32-2) 296 43 01/296 72 44) eller med posten til følgende adresse:

Europa-Kommissionen
 Generaldirektoratet for Konkurrence (GD IV)
 Direktorat B — Merger Task Force
 Avenue de Cortenberg/Kortenberglaan 150
 B-1040 Bruxelles/Brussel.

⁽¹⁾ EFT nr. L 395 af 30. 12. 1989; revideret udgave: EFT nr. L 257 af 21. 9. 1990, s. 13.

Forudgående anmeldelse af en fusion**(Sag IV/M.948 — Watt AG)**

(97/C 173/07)

(EØS-relevant tekst)

1. Den 29. maj 1997 modtog Kommissionen i henhold til artikel 4 i Rådets forordning (EØF) nr. 4064/89 ⁽¹⁾ en anmeldelse af en planlagt fusion, hvorved virksomhederne Bayernwerk AG, Badenwerk AG, Energieversorgung Schwaben AG og nordostschweizerische Kraftwerke AG erhverver fælles kontrol, jf. artikel 3, stk. 1, litra b), i nævnte forordning, med Watt AG ved køb af aktier.
2. De pågældende virksomheder udøver følgende erhvervsaktiviteter:
 - Bayernwerk AG: produktion og forsyning af elektricitet, forsyning af gas, affaldsbehandling
 - Badenwerk AG: produktion og forsyning af elektricitet, forsyning af gas, affaldsbehandling
 - Energieversorgung Schwaben AG: Produktion og forsyning af elektricitet, forsyning af gas, affaldsbehandling
 - Nordostschweizerische Kraftwerke AG: Produktion og forsyning af elektricitet, handel med elektricitet, ingeniørarbejde
 - Watt AG: Produktion og forsyning af elektricitet, handel med elektricitet.
3. På grundlag af en foreløbig undersøgelse finder Kommissionen, at den anmeldte fusion kan falde ind under forordning (EØF) nr. 4064/89. Den forbeholder sig dog sin endelige stilling til dette punkt.
4. Kommissionen opfordrer andre interesserede parter til at fremsætte deres eventuelle bemærkninger til den planlagte fusion.

Bemærkningerne skal være Kommissionen i hænde senest ti dage efter offentliggørelsen af denne meddelelse. Bemærkningerne med angivelse af sag IV/M.948 — Watt AG kan sendes til Kommissionen med telefax ((32-2) 296 43 01/296 72 44) eller med posten til følgende adresse:

Europa-Kommissionen
Generaldirektoratet for Konkurrence (GD IV)
Direktorat B — Merger Task Force
Avenue de Cortenberg/Kortenberglaan 150
B-1040 Bruxelles/Brussel.

⁽¹⁾ EFT nr. L 395 af 30. 12. 1989; revideret udgave: EFT nr. L 257 af 21. 9. 1990, s. 13.

Forudgående anmeldelse af en fusion
(Sag IV/M.885 — Merck/Rhône-Poulenc/Merial)

(97/C 173/08)

(EØS-relevant tekst)

1. Den 2. juni 1997 modtog Kommissionen i henhold til artikel 4 i Rådets forordning (EØF) nr. 4064/89 ⁽¹⁾ en anmeldelse af en planlagt fusion, hvorved virksomhederne Rhône-Poulenc (Frankrig) og Merck & Co. (USA) erhverver fælles kontrol, jf. artikel 3, stk. 1, litra b), i nævnte forordning, med virksomheden Merial ved køb af aktier i et nyoprettet selskab, som udgør et joint venture.

2. De pågældende virksomheder udøver følgende erhvervsaktiviteter:

— Rhône-Poulenc: forskning, udvikling, fremstilling og salg af produkter inden for områderne kemikalier og agrokemikalier, fibre og polymerer, menneske- og dyresundhedssektoren

— Merck & Co.: forskning, udvikling, fremstilling og salg af produkter inden for menneske- og dyresundhedssektoren og produkter til afgrødebeskyttelse

— Merial: aktiviteter inden for dyresundhed og fjerkrægenetik, som tilvejebringes af moderselskaberne.

3. På grundlag af en foreløbig undersøgelse finder Kommissionen, at den anmeldte fusion kan falde ind under forordning (EØF) nr. 4064/89. Den forbeholder sig dog sin endelige stilling til dette punkt.

4. Kommissionen opfordrer andre interesserede parter til at fremsætte deres eventuelle bemærkninger til den planlagte fusion.

Bemærkningerne skal være Kommissionen i hænde senest ti dage efter offentliggørelsen af denne meddelelse. Bemærkningerne med angivelse af sag IV/M.885 — Merck/Rhône-Poulenc/Merial kan sendes til Kommissionen med telefax ((32-2) 296 43 01/296 72 44) eller med posten til følgende adresse:

Europa-Kommissionen
Generaldirektoratet for Konkurrence (GD IV)
Direktorat B — Merger Task Force
Avenue de Cortenberg/Kortenberglaan 150
B-1040 Bruxelles/Brussel.

⁽¹⁾ EFT nr. L 395 af 30. 12. 1989; revideret udgave: EFT nr. L 257 af 21. 9. 1990, s. 13.

Forudgående anmeldelse af en fusion**(Sag IV/M.910 — CLF CCB (Dexia)/San Paolo/Crediop)**

(97/C 173/09)

(EØS-relevant tekst)

1. Den 30. maj 1997 modtog Kommissionen i henhold til artikel 4 i Rådets forordning (EØF) nr. 4064/89 ⁽¹⁾ en anmeldelse af en planlagt fusion, hvorved Dexia-Gruppen (Crédit Local de France et Crédit Communal de Belgique) og l'Istituto Bancario San Paolo di Torino (San Paolo) erhverver fælles kontrol, jf. artikel 3, stk. 1, litra b), i nævnte forordning, med virksomheden Crediop SpA fra San Paolo-gruppen ved køb af aktier.

2. De pågældende virksomheder udøver følgende erhvervsaktiviteter:

- Dexia-gruppen: bankmæssige og finansielle aktiviteter, især kredit til lokale foreninger og til foreninger under offentlig lov
- Istituto Bancario San Paolo di Torino: bankmæssige og finansielle aktiviteter
- Crediop SpA: kredit til lokale foreninger.

3. På grundlag af en foreløbig undersøgelse finder Kommissionen, at den anmeldte fusion kan falde ind under forordning (EØF) nr. 4064/89. Den forbeholder sig dog sin endelige stilling til dette punkt.

4. Kommissionen opfordrer andre interesserede parter til at fremsætte deres eventuelle bemærkninger til den planlagte fusion.

Bemærkningerne skal være Kommissionen i hænde senest ti dage efter offentliggørelsen af denne meddelelse. Bemærkningerne med angivelse af sag IV/M.910 — CLF CCB (Dexia)/San Paolo/Crediop kan sendes til Kommissionen med telefax ((32-2) 296 43 01/296 72 44) eller med posten til følgende adresse:

Europa-Kommissionen
Generaldirektoratet for Konkurrence (GD IV)
Direktorat B — Merger Task Force
Avenue de Cortenberg/Kortenberglaan 150
B-1040 Bruxelles/Brussel.

⁽¹⁾ EFT nr. L 395 af 30. 12. 1989; revideret udgave: EFT nr. L 257 af 21. 9. 1990, s. 13.

**Godkendt statsstøtte inden for rammerne af bestemmelserne i artikel 92 og 93 i EF-traktaten
Tilfælde mod hvilke Kommissionen ikke gør indsigelse**

(97/C 173/10)

(EØS-relevant tekst)

Vedtagelsesdato: 12. 3. 1997

Medlemsstat: Det Forenede Kongerige (Guernsey)

Sag nr.: NN 116/92

Titel: Guernsey Fisheries Sector

Formål: At modernisere fiskerflåden

Retsgrundlag: State of Guernsey Billet d'État No XI

Støtteintensitet: Lån, hvis rentesats er nedsat med 5 %, og med en løbetid på højst 15 år

Varighed: Ordningen, der har været anvendt i over 20 år, blev ophævet i 1995

Betingelser: Ifølge forordning (EØF) nr. 706/73, ændret ved forordning (EØF) nr. 1174/86, om de fællesskabsbestemmelser, der skal finde anvendelse på Kanaløerne og øen Man for samhandel med hensyn til landbrugsvarer, er det kun EF-traktatens artikel 93, stk. 1, og artikel 93, stk. 3, første punktum, som anvendes for statsstøtte til landbrug og fiskeri.

Da støtteordningen ikke mere anvendes, har Kommissionen besluttet at afslutte sagen uden at rejse indvendinger

Vedtagelsesdato: 12. 3. 1997

Medlemsstat: Danmark

Sag nr.: N 544/A/96

Titel: Modernisering af fiskerfartøjer

Formål: At der kan ydes statsstøtte, som ikke medfinansieres, til modernisering af fiskerfartøjer

Retsgrundlag: Bekendtgørelse om tilskud til modernisering af fiskerfartøjer

Støtteintensitet: Ifølge de skalaer og satser, der er fastsat i retningslinjerne for støtte til fiskeri og i bilag IV til Rådets forordning (EF) nr. 3699/93

Varighed: Ubestemt

Betingelser: Som krævet i EF-bestemmelserne

Vedtagelsesdato: 12. 3. 1997

Medlemsstat: Portugal

Sag nr.: N 718/96

Titel: Støtte til kystfiskeri (Azorerne)

Formål: At yde statsstøtte til byggeri og modernisering af fartøjer til kystfiskeri

Retsgrundlag: Portaria da Região Autónoma dos Açores

Støtteintensitet: Ifølge skalaerne og satserne i retningslinjerne for undersøgelse af statsstøtte til fiskeri og akvakultur

Varighed: Ubestemt

Betingelser: Ifølge betingelserne i retningslinjerne for undersøgelse af statsstøtte til fiskeri og akvakultur

Vedtagelsesdato: 12. 3. 1997

Medlemsstat: Danmark

Sag nr.: N 803/96

Titel: Støtte til byggeri af fiskerfartøjer og anvendelse af konsulenter i fiskeriet

Formål: At der kan ydes statsstøtte til byggeri af fiskerfartøjer og til anvendelse af konsulenter i fiskeriet

Støtteintensitet: Ifølge de skalaer og satser, der er fastsat i retningslinjerne for støtte til fiskeri og i bilag IV til Rådets forordning (EF) nr. 3699/93

Varighed: Ubestemt

Betingelser: Som krævet i EF-bestemmelserne

Vedtagelsesdato: 4. 4. 1997

Medlemsstat: Tyskland (Bayern)

Sag nr.: N 93/97

Titel: Ændring af støtten til akvakultur (N 43/96)

Formål: At fremme produktionsvilkårene, forbedre kvalitets- og hygiejnenormerne, øge rentabiliteten, konkurrenceevnen og virksomhedernes udbytter samt at bevare og skabe arbejdspladser inden for produktion, forarbejdning og afsætning

Retsgrundlag: Richtlinie für die Förderung von Strukturmaßnahmen im Bereich der Fischerei und Aquakultur sowie der Verarbeitung und Vermarktung der entsprechenden Erzeugnisse (Änderungsentwurf)

Rammebeløb:

— 1997: 1,34 mio. DM

— 1998: 1,34 mio. DM

— 1999: 1,34 mio. DM

(overslag)

Varighed: Indtil 1999

Vedtagelsesdato: 16. 4. 1997

Medlemsstat: Italien (Liguria)

Sag nr.: N 414/96

Titel: Støtte til investeringer i fiskeri og akvakultur (regional lov nr. 23 af 20. maj 1996)

Formål: At rationalisere og modernisere fiskeriudstyr samt strukturer og udstyr for marin akvakultur, herunder aktiviteter i forbindelse med forarbejdning, afsætning og opbevaring af produkter

Retsgrundlag: Legge regionale 20 maggio 1996 n. 23 »Interventi regionali per l'incentivazione ed il consolidamento delle attività della pesca e dell'acquacoltura marittima«

Varighed: Ubestemt

Vedtagelsesdato: 16. 4. 1997

Medlemsstat: Frankrig

Sag nr.: N 850/96

Titel: Finansieringsfond for fartøjer til kystfiskeri

Formål: Finansiering af unge fiskeres erhvervelse af nye eller brugte fartøjer

Retsgrundlag: Article 238 bis HO du Code général des impôts

Rammebeløb: Ifølge satserne og skalaerne i bilag IV til Rådets forordning (EF) nr. 3699/93 af 21. december 1993 om kriterier og betingelser for EF-strukturinterventioner inden for fiskeri og akvakultur

Varighed: Ubestemt

Vedtagelsesdato: 21. 4. 1997

Medlemsstat: Tyskland (Schleswig-Holstein)

Sag nr.: N 164/97

Titel: Støtte til fiskeforarbejdningsfabrikken Kieler Förde eG Kiel

Formål: At anskaffe et komplet landevejstog med køleanlæg

Retsgrundlag: Zuwendungsbescheid an die Fischverwertung Kieler Förde eG, Kiel (Entwurf)

Rammebeløb: 156 510 DM (\pm 80 092,7 ECU)

Støtteintensitet: Efter satserne i bilag IV til Rådets forordning (EF) nr. 3699/93

Varighed: 1997

II

(Forberedende retsakter)

KOMMISSIONEN

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om femte rammeprogram for Det Europæiske Fællesskabs indsats inden for forskning, teknologisk udvikling og demonstration (1998-2002)

(97/C 173/11)

(EØS-relevant tekst)

KOM(97) 142 endelig udg. — 97/0119(COD)

(Forelagt af Kommissionen den 30. april 1997)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN
EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 103 I, stk. 1,

under henvisning til forslag fra Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg,

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget

i henhold til fremgangsmåden i traktatens artikel 189 B, og

ud fra følgende betragtninger:

Der skal vedtages et flerårigt rammeprogram, som omfatter samtlige Fællesskabets aktioner, herunder demonstrationsaktioner, vedrørende forskning og teknologisk udvikling;

ifølge artikel 4, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 1110/94/EF af 26. april 1994 om fjerde rammeprogram for Det Europæiske Fællesskabs indsats inden for forskning, teknologisk udvikling og demonstrationsaktioner (1994-1998)⁽¹⁾, ændret ved afgørelse

⁽¹⁾ EFT nr. L 186 af 18. 5. 1994, s. 1.

nr. 616/96/EF⁽²⁾, skal Kommissionen inden forelæggelse af forslaget til det femte rammeprogram lade foretage en ekstern evaluering af forvaltningen og gennemførelsen af Fællesskabets aktioner i løbet af de fem år, der går forud for evalueringen; denne evaluering og dens konklusioner er sammen med Kommissionens bemærkninger blevet meddelt til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget;

Kommissionen vedtog den 10. juli 1996⁽³⁾ en meddelelse om de første retningslinjer for det femte rammeprogram, hvori den understregede, at det er vigtigt, at det først og fremmest svarer til de økonomiske og samfundsmæssige behov; denne meddelelse blev fulgt op af et første arbejdsdokument af 20. november 1996⁽⁴⁾, som indeholder en række præciseringer af de efterstræbte mål og beskrivelse af gennemførelsesmidlerne, og dernæst af et andet arbejdsdokument den 12. februar 1997⁽⁵⁾, som indeholder en mere detaljeret gennemgang af det femte rammeprogram's mulige indhold;

målene for Fællesskabets politik for forskning og teknologisk udvikling hænger sammen med de udfordringer, som EF for øjeblikket må tage op, og de muligheder, som det må gribe, og som først og fremmest drejer sig om samfundsproblemer, industriens konkurrenceevne, jobskabelse, livskvalitet, globaliseringen af viden, bidrag til udformning og iværksættelse af EF's politikker i overensstemmelse med traktatens artikel 130 F, stk. 1, samt EF's placering i verden som videnskabeligt og teknologisk ekspertisecentrum;

⁽²⁾ EFT nr. L 86 af 4. 4. 1996, s. 69.

⁽³⁾ KOM(96) 332, endelig udg.

⁽⁴⁾ KOM(96) 595, endelig udg.

⁽⁵⁾ KOM(97) 47, endelig udg.

det femte rammeprogram bør under den første aktion, der er fastlagt i traktatens artikel 130 G, koncentreres om et begrænset antal emner og omfatte forskningsaktiviteter og aktiviteter til udvikling af generiske teknologier, aktioner som samler denne form for aktiviteter i en sammenhængende helhed, strategisk målrettet mod et fælles bærende emne (i det følgende benævnt »nøgleaktioner«) og støtte til forskningsinfrastrukturer;

det femte rammeprogram bør desuden under den anden, tredje og fjerde aktion, der er fastlagt i traktatens artikel 130 G, omfatte emner vedrørende aspekter, der er særegne for disse aktioner, samt emner, der omfatter tværgående samordningsaktiviteter til støtte for og vekselvirkning med aktiviteter af samme type, der gennemføres under den første aktion;

denne metode forudsætter, at det videnskabelige, tekniske og teknologiske ekspertisepotentiale, der findes i Fællesskabet, holdes ved lige og styrkes, idet der samtidig tages hensyn til de store internationale partners indsats; dette potentiale vedrører både de fysiske og immaterielle infrastrukturer og de menneskelige ressourcer;

der bør i samme forbindelse lægges særlig vægt på små og mellemstore virksomheder (SMV), der er jobskabende, på formidling og overførsel af resultater, innovation samt på forskeres uddannelse og mobilitet;

styrkelsen af Fællesskabets økonomiske og sociale samhørighed er et mål, som der bør tages hensyn til ved udformningen og gennemførelsen af EF's politikker og aktioner; dette princip betyder, at rammeprogrammet skal bidrage til en harmonisk udvikling af EF, samtidig med at den videnskabelige kvalitet bevares som afgørende kriterium; derfor er det vigtigt, at styrke samspillet mellem aktiviteterne inden for forskning og teknologisk udvikling og den indsats, EF gør ved hjælp af strukturfondene;

i overensstemmelse med nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet, som omhandlet i traktatens artikel 3 B, kan de mål for fællesskabets politik på området forskning og teknologisk udvikling, der kommer til udtryk i det femte rammeprogram, ikke gennemføres fuldt ud af medlemsstaterne, fordi de kræver opnåelse af en kritisk masse i form af menneskelige og finansielle ressourcer og samlet kompetence, som overskrider grænserne for den enkelte medlemsstats muligheder; disse mål kan derfor, på grund af deres multiplikatoreffekter, bedre gennemføres på fællesskabsplan; denne afgørelse begrænser sig

til det minimum, der kræves for at nå disse mål, og overskrider ikke, hvad der er nødvendigt til formålet;

i særlige, behørigt begrundede tilfælde, kan EF's økonomiske bidrag til rammeprogrammets aktioner på særprogramniveau tilpasses efter aktiviteterens art og markedsnærhed, når de internationale regler og EF-rammebestemmelserne for statsstøtte til forskning og udvikling (¹), særlig punkt 5.12 og 5.13, overholdes;

ved fastlæggelsen af kriterierne for at vælge de emner, der indgår i det femte rammeprogram, samt de videnskabelige og teknologiske mål, som de er forbundet med, er der taget hensyn til de ovenfor beskrevne principper; de samme kriterier bør også anvendes ved iværksættelsen af det femte rammeprogram af hensyn til sammenhængen;

ved iværksættelsen af det femte rammeprogram bør der findes en passende balance inden for de forskellige emner, herunder navnlig mellem forskningsaktiviteterne og aktiviteterne til udvikling af generiske teknologier på den ene side og nøgleaktionerne på den anden, mellem det femte rammeprogram's forskellige emner samt mellem det femte rammeprogram og alle andre instrumenter, der har direkte eller indirekte tilknytning hertil;

Det Fælles Forskningscenter bidrager til gennemførelsen af rammeprogrammet inden for de aktivitetsområder, hvor det yder neutral og uafhængig ekspertisebistand samt teknisk-videnskabelig støtte, der er nødvendig for gennemførelsen af EF's forskellige politikker, og det deltager desuden, inden for konsortier, i gennemførelsen af forskningsaktiviteter, der er planlagt som indirekte aktioner;

der er nødvendigt at tage hensyn til de etiske aspekter ved udviklingen af viden og teknologier samt anvendelsen heraf og at gennemføre forskningsaktiviteterne under overholdelse af grundlæggende etiske principper og med respekt for privatlivets fred;

ud over den årlige rapport, der skal forelægges for Europa-Parlamentet og Rådet i henhold til traktatens artikel 130 P, bør der på linje med anbefalinger om gennemsigtighed og en god og effektiv forvaltning

(¹) EFT nr. C 45 af 17. 2. 1996, s. 5.

vedtages bestemmelser, som giver mulighed for systematisk at kontrollere, hvor langt gennemførelsen af det femte rammeprogram er nået;

for at sikre en sammenhæng mellem de forskningsaktiviteter, der gennemføres i medfør af traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, og dem, der gennemføres i medfør af Euratom-traktaten bør afgørelsen vedrørende rammeprogrammet for Fællesskabets indsats inden for forskning og uddannelse på det nukleare område vedtages samtidig med nærværende rammeprogram og for samme periode;

Udvalget for Videnskabelig og Teknisk Forskning (CREST) er blevet hørt —

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

Artikel 1

1. Et flerårigt rammeprogram for Fællesskabets samlede indsats inden for forskning, teknologisk udvikling og demonstration, i det følgende benævnt femte rammeprogram, vedtages hermed for perioden 1998-2002.

2. Det femte rammeprogram omfatter, i overensstemmelse med traktatens artikel 130 G, fire fællesskabsaktioner.

Den første fællesskabsaktion vedrører følgende tre emner:

- a) forskning i bioressourcer og økosystemer
- b) udvikling af et brugervenligt informationssamfund
- c) fremme af en konkurrence- og bæredygtig vækst.

Anden, tredje og fjerde fællesskabsaktion behandler henholdsvis følgende emner:

- a) befæstelse af den europæiske forsknings internationale rolle
- b) innovation og små og mellemstore virksomheders deltagelse
- c) udvikling af de menneskelige ressourcer.

Der tages også hensyn til disse tre sidstnævnte emner under den første fællesskabsaktion.

3. De kriterier, der har ført til udvælgelsen af emnerne i stk. 2, og målene herfor er angivet i bilag I. De skal anvendes ved gennemførelsen af det femte rammeprogram.

4. Fællesskabets overordnede aktionslinjer, deres videnskabelige og teknologiske mål samt prioriteringen heraf er angivet i bilag II.

Artikel 2

1. Det samlede maksimumbeløb for Fællesskabets finansielle deltagelse i det femte rammeprogram udgør [...] mio. ECU.

2. De respektive andele for de enkelte fællesskabsaktioner, der er nævnt i artikel 1, samt fordelingen mellem temaerne under den første fællesskabsaktion som defineret i artikel 1, stk. 2, er angivet i bilag III.

Artikel 3

1. Det femte rammeprogram iværksættes ved hjælp af syv særprogrammer, hvoraf tre svarer til de tre emner for den første fællesskabsaktion og tre til henholdsvis anden, tredje og fjerde fællesskabsaktion, mens det syvende er et særprogram for Det Fælles Forskningscenter.

I hvert særprogram fastsættes nærmere bestemmelser for dets gennemførelse, dets løbetid samt de midler, der skønnes nødvendige.

2. Til iværksættelsen af det femte rammeprogram kan der om nødvendigt vedtages supplerende programmer i overensstemmelse med artikel 130 K, eller Fællesskabet kan deltage i forsknings- og udviklingsprogrammer, der iværksættes af flere medlemsstater i overensstemmelse med artikel 130 L, eller der kan endelig oprettes fællesforetagender eller enhver anden struktur i overensstemmelse med artikel 130 N. Der vil desuden kunne indledes samarbejde med tredjelande eller internationale organisationer i overensstemmelse med artikel 130 M.

Artikel 4

For Fællesskabets finansielle deltagelse i det femte rammeprogram gælder de nærmere bestemmelser som bevillinger til forskning og teknologisk udvikling i finansforordningen vedrørende De Europæiske Fællesskabers almindelige budget, suppleret ved bilag IV til denne afgørelse.

Artikel 5

1. Kommissionen undersøger hvert år med bistand fra uafhængige eksperter med passende kvalifikationer, hvor langt gennemførelsen af femte rammeprogram og dets

særprogrammer er nået, navnlig sammenholdt med kriterierne i bilag I. Den vurderer navnlig, om målene, prioriteringen og de finansielle midler stadig er i overensstemmelse med situationens udvikling. Den forelægger om nødvendigt forslag med henblik på at tilpasse eller supplere rammeprogrammet og/eller særprogrammerne.

2. Inden Kommissionen forelægger sit forslag til det sjette rammeprogram lader den uafhængige højtstående eksperter foretage en ekstern evaluering af gennemførelsen af Fællesskabets aktioner i løbet af de fem år, der går forud for evalueringen, navnlig sammenholdt med kriterierne i bilag I. Den meddeler konklusionerne fra evalueringen forsynet med sine bemærkninger hertil

til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget.

3. Valget af de uafhængige eksperter, der er nævnt i stk. 1 og 2, foretages af Kommissionen, der tager ligeligt hensyn til de forskellige forskningsmæssige beslutningstagere.

Artikel 6

Under alle forskningsaktiviteter, der gennemføres i medfør af femte rammeprogram, skal der tages hensyn til de grundlæggende etiske principper.

BILAG I

KRITERIER FOR UDVÆLGELSE AF EMNER OG MÅL FORBUNDET MED FÆLLESSKABETS AKTIONER

Gennemførelsen af EF's politik vedrørende forskning og teknologisk udvikling bygger på to grundlæggende principper, nemlig videnskabelig og teknologisk ekspertise og forskningens relevans for målsætningerne i traktaten om det Europæiske Fællesskab.

Ud fra en omkostningseffektiv synsvinkel om optimal fordeling af de europæiske offentlige midler foretages valget af det femte rammeprogram's emner og de hermed forbundne mål på grundlag af en række fælles kriterier, der fordeler sig på tre kategorier.

Kriterier forbundet med samfundets behov

- forbedring af beskæftigelsessituationen
- bedre livskvalitet og sundhed
- bevarelse af miljøet

for at nå EF's vigtigste sociale målsætninger, dvs. imødekomme befolkningens forventninger.

Kriterier forbundet med den økonomiske udvikling og de videnskabelige og teknologiske fremtidsperspektiver

- områder, som understøtter bæredygtig vækst
- områder, hvor de europæiske virksomheder kan og skal øge deres konkurrenceevne
- områder, hvor der åbner sig muligheder for vigtige teknologiske fremskridt.

Kriterier forbundet med den europæiske »merværdi« og nærhedsprincippet

- krav om, at der nås op over en »kritisk masse« i form af menneskelige og økonomiske ressourcer, og om forening af komplementær knowhow, som findes i de forskellige lande

- områder, der kan yde et væsentligt bidrag til gennemførelsen af en eller flere fællesskabspolitikker
- problemer, der opstår på EF-niveau, eller spørgsmål vedrørende standardiseringsforhold og udviklingen i det europæiske område

for kun at udvælge mål, der ikke kan nås ved en ren privat forskningsindsats, men forfølges mest effektivt på europæisk plan og nås lettest gennem projekter, der gennemføres i denne størrelsesorden.

Disse kriterier vil blive anvendt og om nødvendigt suppleret ved gennemførelsen af det femte rammeprogram med henblik på fastlæggelse af særprogrammer og udvælgelse af aktiviteter inden for forskning og teknologisk udvikling, herunder demonstrationsaktioner.

BILAG II

FÆLLESSKABETS OVERORDNEDE AKTIONSLINJER, VIDENSKABELIGE OG TEKNOLOGISKE MÅL

I. DET FEMTE RAMMEPROGRAMS EMNER OG STRUKTUR

I overensstemmelse med EF-traktatens artikel 130 G omfatter rammeprogrammet fire aktioner:

- den første aktion omfatter programmerne for forskning, teknologisk udvikling og demonstration
- den anden aktion tager sigte på at fremme samarbejdet vedrørende forskning, teknologisk udvikling og demonstration med tredjelande og internationale organisationer
- den tredje aktion vedrører formidling og nyttiggørelse af resultaterne af aktiviteter vedrørende forskning, teknologisk udvikling og demonstration
- den fjerde aktion tager sigte på at fremme forskeres uddannelse og mobilitet.

1. Den første aktions indhold og struktur

Programmerne for forskning, teknologisk udvikling og demonstration omfatter:

- »nøgleaktioner«
- forskningsaktiviteter og aktiviteter til udvikling af generiske teknologier
- støtte til forskningsinfrastrukturen.

I øvrigt vil disse programmer inden for behørigt samordnede rammer på hver deres område rumme aktiviteter, der bidrager til målsætningerne for anden, tredje og fjerde aktion.

a) »Nøgleaktioner«

Formålet med nøgleaktionerne er, ud fra et helhedssynspunkt, at inddrage en bred vifte af forskellige fag, teknologier og knowhow samt ekspertise af forskellig oprindelse. De går ud fra en europæisk sammenhæng og koncentrerer offentlig og privat indsats omkring de pågældende emner. Nøgleaktionerne er resultatet af et strategisk valg foretaget på grundlag af de problemer, der skal løses, og udtrykkeligt formulerede økonomiske og samfundsmæssige målsætninger.

De forskningsaktiviteter, der gennemføres i denne sammenhæng, omfatter hele spektret af aktiviteter, der er nødvendige for at nå de pågældende mål, fra grundforskning over udvikling til demonstration.

b) *Forskningsaktiviteter og aktiviteter til udvikling af generiske teknologier*

Disse aktiviteter, der gennemføres på et begrænset antal områder, som er udvalgt på grundlag af kriterierne i bilag I, supplerer nøgleaktionerne. Deres hovedfunktion er at bidrage til at bevare og udvikle strømmen af idéer, viden og teknologisk kapacitet på EF-plan inden for områderne forskning og generiske teknologier, til en lang række anvendelsesmuligheder, som ikke er omfattet af nøgleaktionerne.

c) *Støtte til forskningsinfrastrukturen*

Formålet er at tilskynde til optimal anvendelse og udnyttelse af EF's forskningsinfrastrukturer og at styrke sammenhængskraften i det europæiske forskningsmiljø.

2. Anden, tredje og fjerde aktions indhold og opbygning

De tværgående emner interfererer med EF-politikken vedrørende forbindelser med tredjelande, innovation, undervisning og uddannelse, fremme af personers fri bevægelighed samt social- og beskæftigelsespolitikken.

Hvert af emnerne omfatter:

- Særlige aktiviteter, som har forbindelse med de generelle mål for EF's politik vedrørende forbindelser med tredjelande, innovation og menneskelige ressourcer, som ikke hører hjemme i emnerne under den første aktion.
- Aktiviteter, som hovedsagelig har form af samordning, støtte og ramme med henblik på at opnå sammenhæng med aktiviteter af lignende art, der gennemføres under den første aktions emner.

3. Det Fælles Forskningscenter

Det Fælles Forskningscenter er et teknisk-videnskabeligt organ, som Kommissionen har behov for ved udøvelsen af sine beføjelser. De videnskabelige og teknologiske mål for centrets opgaver har navnlig tilknytning til områder, hvor der er behov for en neutral og uafhængig ekspertise på europæisk niveau, samt områder, der svarer til de vigtigste mål for EF's politik.

Disse opgaver svarer til femte rammeprograms videnskabelige og teknologiske mål, som beskrevet nedenfor, men aktiviteterne skal også efterkomme kravene og udviklingen på Fællesskabets forskellige indsatsområder, når disse kommer til udtryk i særlige forskning- og udviklingsbehov, navnlig hvor Det Fælles Forskningscenters neutralitet er absolut nødvendig.

II. VIDENSKABELIGE OG TEKNOLOGISKE MÅL

FØRSTE AKTION

1. Forskning i bioressourcer og økosystemer

Større livskvalitet, bedre helse og bedre styring af problemer, som påvirker miljøet, er store udfordringer, som EF har tænkt sig at tage op ved at udbygge sin viden og teknologi inden for biovidenskab og miljø.

De fremskridt, der gøres på dette område, styrker samtidig virksomhedernes konkurrenceevne i EF. De åbner nye perspektiver på områder, hvor EF allerede råder over trumfer som bioteknologi, agroindustri, sundheds- og miljøindustri.

a) *Nøgleaktioner*i) **Bioressourcer og økosystemer (I): Helse og levnedsmidler**

Formålet med denne nøgleaktion er at udvikle viden, teknologi og metoder, f.eks. bioteknologi, til fremstilling af risikofri, sunde og varierede levnedsmidler til forbrugerne. Dette forudsætter først og fremmest:

- at der udvikles nye forarbejdningsprocesser, som kan forbedre levnedsmidlernes kvalitet
- at der udvikles detektionstester og metoder til eliminering af smitsomme og giftige stoffer
- at der forskes i levnedsmidlernes rolle for helbredet, blandt andet med udgangspunkt i ernæring, epidemiologi og folkesundhed.

ii) **Bioressourcer og økosystemer (II): Bekæmpelse af virus- og infektionssygdomme**

Hovedformålet med denne nøgleaktion er kampen mod aids og bekæmpelsen af de »nye plager« (som tuberkulosens genoplussen og nye sygdomme forårsaget af nye stammer eller mutanter). Der lægges særlig vægt på:

- udvikling af vacciner, navnlig mod virussygdomme
- behandlings- og forebyggelsesstrategier
- de aspekter, der berører sundhedsvæsenet.

iii) **Bioressourcer og økosystemer (III): Cellefabrikken**

Formålet med denne nøgleaktion er at hjælpe de europæiske virksomheder med at udnytte fremskridtene inden for biovidenskab og bioteknologi, navnlig på områderne sundhed og miljø. Den tager sigte på udvikling af tværfaglig teknologi baseret på udnyttelse af mikroorganismers, planters og dyrs egenskaber på cellulært og sub-cellulært plan. Målet er at udvikle nye biomolekyler med stor merværdi, som vil kunne bidrage til større livskvalitet og øget sundhed, blandt andet:

- nye sundhedspræparater (f.eks. antibiotika og kræftbekæmpende stoffer)
- metoder til biologisk affaldsbehandling
- nye biologiske metoder til levnedsmiddelindustrien.

iv) **Bioressourcer og økosystemer (IV): Forvaltning af vandressourcerne og vandets kvalitet**

Formålet med denne nøgleaktion er at tilvejebringe den nødvendige teknologi og viden til rationel forvaltning af vandressourcer til imødekommelse af husholdningernes, industriens og landbrugets behov. Af de berørte områder skal navnlig nævnes:

- behandlings- og rensningsteknologi
- teknologi til kontrol med grundvandsspejlets niveau og med kvaliteten af grundvand og overfladevand
- overvågnings-, alarm- og kommunikationssystemer
- teknologi til regulering af grundvandsmagasiner samt teknologi til brug i aride og semi-aride egne.

v) **Bioressourcer og økosystemer (V): Samspillet mellem miljø og sundhed**

Formålet med denne nøgleaktion er at bidrage til at mindske de helbredsmæssige konsekvenser af miljøændringer. Den vedrører navnlig emner som forebyggelse og sundhedskonsekvenser af luftforurening, tungmetaller, giftige stoffer, støj, klimaændringer og elektromagnetisk stråling samt virkningerne af gener på arbejdspladsen. Den omfatter først og fremmest:

- epidemiologiske undersøgelser

- udvikling af nye diagnose-, risikovurderings- og forebyggelsesmetoder
- videreudvikling af metoder til mindskelse af de forskellige miljøgeners årsager og sundhedsskadelige virkninger.

vi) **Bioressourcer og økosystemer (VI): Integreret udvikling af landdistrikter og kystområder**

Formålet med denne nøgleaktion er at mobilisere den viden og teknologi, der behøves til at udvikle nye produktions-, og driftsmodeller afpasset efter den fælles landbrugs- og fiskeripolitikens nye målsætninger, samt at skabe det videnskabelige grundlag for Fællesskabets bestemmelser på disse områder. Af de berørte områder skal navnlig nævnes:

- nye produktions- og driftssystemer inden for landbrug, skovbrug, fiskeri, dambrug og havbrug under hensyntagen til rentabilitet, bæredygtig ressourceforvaltning, produktkvalitet og beskæftigelse
- nonfood-anvendelser
- kontrolmetoder
- etablering af nye modeller for bæredygtig udvikling af landbrugs- og kystegne, hvor der tages udgangspunkt i udnyttelsen af hvert områdes særlige potentiale, alsidighed i aktiviteter og arealanvendelse og inddragelse af lokalbefolkningen.

b) *Forskningsaktiviteter og aktiviteter til udvikling af generiske teknologier*

Arbejdet skal koncentreres om følgende prioriterede områder:

- forskning til støtte for bekæmpelsen af aldersbetingede sygdomme og helbredsproblemer (f.eks. Alzheimers sygdom), degenerative sygdomme (især kræft og diabetes), hjerte-kar-sygdomme, genetisk betingede sygdomme og sjældne sygdomme; forskning i genomer; neurovidenskaber
- forskning til forbedring af sundhedssystemerne, helse og sikkerhed på arbejdspladsen og bekæmpelse af sundhedsproblemer forårsaget af narkotika
- forskning til støtte for kampen mod naturkatastrofer og teknologiske risici ved udvikling af metoder til prognoser, forebyggelse, konsekvensvurderinger og afhjælpende foranstaltninger
- forskning til støtte for forståelsen af processer og vekselvirkninger i forbindelse med »globale ændringer« på jorden, i havet og i atmosfæren og disses virkninger for økosystemerne
- forskning til støtte for udvikling af generisk teknologi til observation af jorden, bl.a. via satellit (*), til miljøovervågning og forvaltning af ressourcer og økosystemer
- Forskning til støtte for undersøgelse af problemer vedrørende biomedicinsk etik og bioetik i respekt for fundamentale menneskelige værdier (?)
- forskning til støtte for undersøgelse af socioøkonomiske aspekter ved udviklingen af biovidenskaber og bioteknologi samt af miljøændringer ud fra et bæredygtighedsperspektiv (virkninger for økonomi, samfund og beskæftigelse).

(*) For aktiviteter, der er knyttet til anvendelsen af »rumteknologi«, men som varetages inden for hvert af de tre tematiske programmer, vil der blive gjort en særlig samordningsindsats.

(?) Under dette rammeprogram vil der ikke blive udført forskning, som ændrer eller har til formål at ændre menneskers genetiske arv ved ændring af kimmøller eller ved indgriben i nogen anden fase af fosterudviklingen, hvorved denne ændring kan gøres arvelig. Ejheller vil der blive udført forskning af den art, der kendes under betegnelsen »kloning« med det formål at erstatte en kimmølle eller embryocelle med en cellekerne fra noget andet individ, et embryo eller stammende fra et senere stadium end det menneskelige embryostadium. Så vidt det overhovedet er muligt vil dyreforsøg og afprøvning på dyr blive erstattet af in vitro-metoder eller andre alternative metoder. Ændring af dyrs genetiske arv og kloning af dyr vil under dette rammeprogram kun kunne ske, hvis det udelukkende foregår med etisk velunderbyggede formål, og hvis operationerne foretages under etiske vilkår, der respekterer dyrets velfærd og principperne om dyregenetisk mangfoldighed.

c) *Støtte til forskningsinfrastruktur*

Der lægges særlig vægt på optimal udnyttelse på EF-plan af databaser og samlinger af biologisk materiale, centre for kliniske undersøgelser, havforskningsanlæg og datacentre til klimaundersøgelser.

2. **Udvikling af et brugervenligt informationssamfund**

Opbygningen af informationssamfundet giver EF's borgere og virksomheder utallige muligheder for nye aktiviteter inden for handel, manuelt arbejde, transport, miljø, uddannelse og undervisning, helse og kultur. Der er altså brug for en vedholdende indsats for forskning, teknologisk udvikling og ibrugtagning af teknologierne, hvis alle informationssamfundets muligheder skal realiseres. Nøgleaktionernes udvalg af teknologier giver mulighed for at koncentrere og udføre de påtænkte aktiviteter smidigt og dynamisk alt efter, hvordan de økonomiske og sociale spørgsmål prioriteres.

Inden for alle aktiviteter skal denne indsats omfatte de allestedsnærværende emner som adgang, brugervenlighed, omkostningseffektivitet, interoperabilitet samt socioøkonomiske konsekvenser.

a) *Nøgleaktioner*

i) **Informationssamfundet (I): Systemer og tjenester for borgerne**

Denne nøgleaktion tager sigte på at give brugerne lettere og billigere adgang til tjenester af almen interesse og at stimulere underleverandørerne til disse tjenester. I denne forbindelse dækker den først og fremmest:

- inden for helse og ældreomsorg: systemer for medicinsk informatik, sikre højhastighedsnet for sundhedssektoren og telemedicin, avancerede grænseflader samt telesystemer til integration af ældre og handicappede i samfundslivet
- inden for offentlig forvaltning: systemer, der udnytter multimedieteknik, og telesystemer
- inden for miljø: intelligente systemer til analyse, overvågning, forvaltning og alarmering
- inden for transport: avancerede intelligente systemer, som der er behov for til forvaltning og til hertil knyttede teleydelser.

ii) **Informationssamfundet (II): Elektronisk handel og nye arbejdsmetoder**

Formålet med denne nøgleaktion er at give virksomhederne mulighed for at fungere mere effektivt og at effektivisere handelen med varer og tjenesteydelser. Der skal især arbejdes på:

- metoder til fleksibelt arbejde, mobilt arbejde og distancearbejde, både for den enkelte borger og med henblik på gruppesamarbejde, samt arbejdsmetoder, der støtter sig til simulering og virtual reality
- forvaltningssystemer for leverandører og forbrugere, herunder driftskompatible betalingssystemer
- informations- og netsikkerhed, herunder tekniske midler til autentificering og til beskyttelse af integritet og af intellektuelle ejendomsrettigheder, samt teknologier, der kan forbedre beskyttelsen af privatlivets fred.

iii) **Informationssamfundet (III): Multimediernes indhold**

Formålet med denne nøgleaktion er at lette livslang almen og faglig uddannelse, at stimulere til større kreativitet, at fremme den sproglige og kulturelle mangfoldighed og at gøre fremtidige informationsprodukter og -tjenester mere funktionsdygtige og brugervenlige. Aktionens hovedsagelige fokus er på udvikling

af intelligente systemer til almen og faglig uddannelse, nye former for indhold i multimedierne, herunder de audiovisuelle medier, og nye værktøjer til bearbejdning og strukturering af indholdet. Den samler sig om fire hovedakser:

- interaktiv elektronisk publicering med nye metoder til fremstilling og strukturering af publikationer og personaliseret informationsformidling samt tilgængeliggørelse af kulturelle værdier, f.eks. via biblioteker og virtuelle museer
- inden for almen og faglig uddannelse: systemer og programmer, der giver mulighed for at frembringe og demonstrere nye metoder, som udnytter multimedier, bredbåndskommunikation, simulering og virtual reality
- nye sprogteknologier, som hjælper med til at gøre informations- og kommunikationssystemerne mere brugervenlige
- avancerede adgangssystemer med filtrering og analyser af informationerne, så det bliver lettere at beherske informationsekspllosionen, og bruge multimedierne indhold, blandt andet inden for geografiske informationssystemer.

iv) **Informationssamfundet (IV): Vigtige teknologier og infrastrukturer**

Denne nøgleaktion tager sigte på at stimulere frembringelsen af en særlig høj kvalitet i informationssamfundets nøgleteknologier, fremskynde ibrugtagningen af dem og udvide deres anvendelsesområde. Aktionen vedrører først og fremmest:

- informatik-, kommunikations- og netteknologier samt disses ibrugtagning og anvendelse
- programmel- og systemteknologi og -konstruktion, herunder statistik af høj kvalitet
- mobil- og personkommunikationssystemer, især satellitforbundne tjenester
- satelliter: teknologi, systemer og tjenester
- grænseflader, der udnytter flere sanser
- periferudstyr, undersystemer og mikrosystemer
- mikroelektronik (teknologi, kompetencer, udstyr og materialer, som er nødvendige til kredsløbsdesign og applikationsudvikling).

b) *Forskningsaktiviteter og aktiviteter til udvikling af generiske teknologier*

De allestedsnærværende emner som adgang, brugervenlighed, omkostningseffektivitet, interoperabilitet samt socioøkonomiske konsekvenser indgår helt og holdent i alle nøgleaktionerne.

Med det sigte at fastholde en samlet »vision«, som tager fat på nye eller kommende teknologier og anvendelsesformål, vil forskningsarbejdet hovedsageligt omfatte:

- teknologier til repræsentation, frembringelse og behandling af viden
- teknologier til tidstro simulering og visualisering i stor skala og teknologier til virtuel tilstedeværelse
- kvanteteknologi, fotonteknologi, bioelektronisk teknologi og værktøj til integration i meget stor skala; ultrahøjtydende informatik og superintelligente net.

c) *Støtte til forskningsinfrastruktur*

Der lægges størst vægt på støtte til avancerede elektroniske højhastighedsnet til forskningsbrug inden for alle videnskabelige og teknologiske områder, f.eks. et avanceret internet 2.

3. Fremme en konkurrence- og bæredygtig vækst

At frembringe og formidle viden og teknologi med henblik på at opfinde eller videreudvikle fremstillingsprocesser og fremstille »renere« og bedre produkter, der er konkurrencedygtige på morgendagens marked — det er, hvad man må stræbe mod, hvis man vil bidrage til ny vækst med nye jobs i EF og give virksomhederne mulighed for at foretage den nødvendige tilpasning af deres aktiviteter.

Dette mål er parallelt med udviklingen af højtydende energisystemer og -tjenester samt økonomiske, sikre og miljøvenlige transportsystemer og rammer for borgernes liv.

a) Nøgleaktioner

i) Konkurrence- og bæredygtig vækst (I): Produkter, fremstillingsmetoder, organisation

Formålet med denne nøgleaktion er at lette udviklingen af nye produkter og tjenester af høj kvalitet, som svarer til borgernes og markedets behov, samt udviklingen af nye produktions- og fremstillingsmetoder, der er ressourcesparende og miljøvenlige uanset fremstillingsmetoden. Indsatsen drejer sig især om:

- udarbejdelse, udvikling og integrering af ny teknologi til konstruktion, fremstilling, kontrol og produktion, navnlig under anvendelse af mikroteknik
- informationssamfundets teknologier anvendt til »intelligent« fremstilling (herunder fleksible fabrikationssystemer og systemer for fleksibel håndtering af forsyningskæder, indkapslede systemer og teletjenester til drift og vedligeholdelse og teknologi vedrørende simulation og kooperativt arbejde)
- teknologi til begrænsning og anvendelse af ressourcer og spildevand, genanvendelse af affald og udvikling af rene produkter, med udgangspunkt i konceptet »livscyklusanalyse«
- nye metoder til produktions- og arbejdstilrettelæggelse og til udnyttelse af kvalifikationer (herunder socioøkonomiske analyser).

ii) Konkurrence- og bæredygtig vækst (II): Bæredygtig mobilitet og intermodalitet

Formålet er at sikre borgernes og varernes mobilitet effektivt og uden skader for miljøet. Det skal denne nøgleaktion bidrage til ved at hjælpe med til at tilvejebringe et sikkert, intelligent og interoperabelt bane-, vej-, luft- og søtransportsystem for personer og varer. Systemet skal i vid udstrækning være intermodalt på europæisk plan og modsvare erhvervslivets og borgernes behov for mobilitet. Dette forudsætter først og fremmest:

- udvikling, validering og demonstration af modale og intermodale transportstyringssystemer, herunder satellitbaserede navigations- og positioneringssystemer af anden generation
- forskning i infrastruktur og kontaktflader mellem infrastruktur og transportmidler under hensyntagen til nødvendigheden af at mindske miljøpåvirkningerne og sikre tilgængeligheden og integrationen af areal- og transportplanlægning
- udarbejdelse af samfundsøkonomiske scenarier for både varers og personers mobilitet.

iii) Konkurrence- og bæredygtig vækst (III): Nye perspektiver for luftfartsindustrien

Formålet med denne nøgleaktion er at hjælpe EF til at styrke sin position på dette område gennem bedre beherskelse af den mest avancerede luftfartsteknologi under varetagelse af miljøhensynet. Den vedrører hovedsagelig:

- udvikling og demonstration af avanceret teknologi for integreret konstruktion og fabrikation, reduktion af energiforbrug, emissioner og støj for forskellige flytyper
- teknologisk og økonomisk gennemførlighed samt kritiske teknologier for en ny generation af flytyper

— udvikling af teknologi til sikrere drift.

iv) **Konkurrence- og bæredygtig vækst (IV): Havteknologi**

Formålet med denne aktion er, under varetagelse af miljøhensynet, at fremme udviklingen og integreringen af den for havmiljøet specifikke viden og teknologi, således at EF får mulighed for fuldt ud at udnytte sine muligheder og styrke erhvervslivets konkurrenceevne til støtte for en reel »europæisk havpolitik«. Indsatsen centrerer om den teknologi, der er nødvendig for:

- fremstilling af avancerede, sikre og effektive skibe
- udnyttelse af havet som en økonomisk transportvej for varer og personer (avanceret havneinfrastruktur, regionale systemer for søtransport) i forbindelse med nøgleaktionen »bæredygtig mobilitet og intermodalitet«
- rationel og bæredygtig udnyttelse af havet som kilde til energi og mineraler (især offshore- og under-vandsteknologi).

v) **Konkurrence- og bæredygtig vækst (V): Avancerede energisystemer og -tjenester ⁽¹⁾**

Denne nøgleaktion, som er meget markedsbehovsorienteret, har til formål at hjælpe EF til at opfylde sit energibehov, samtidig med at farerne for miljøet reduceres til et minimum. Den bidrager til at fremme udformningen og udviklingen af avancerede energisystemer og -tjenester, der er effektive både på produktions- og forbrugsplan; de skal desuden gøre det muligt i væsentlig grad at reducere emissionerne af CO₂ og andre drivhusgasser og at styrke EF-erhvervslivets konkurrenceevne. Arbejdet vedrører først og fremmest:

- de vigtigste nye og vedvarende energikilder og deres integration i navnlig decentrale systemer
- teknologi til oplagring og transport af energi
- teknologi til ren fremstilling og udnyttelse af fossil energi og til rationel energiudnyttelse
- undersøgelse af samspil mellem økonomi, miljø og energi.

vi) **Konkurrence- og bæredygtig vækst (VI): Fremtidens by**

Denne nøgleaktion har til formål at fremme en harmonisk udvikling af borgernes liv i byen. Emnet skal gribes helhedsorienteret og innovativt an, med et skarpere øje for ressourceøkonomi, under varetagelse af miljøhensynet og på grundlag af avancerede organisationsmodeller. Forbedring af livskvaliteten og genskabelse af sociale balancer skal forenes med beskyttelse og udnyttelse af kulturarven. Indsatsen samler sig først og fremmest om:

- nye udviklingsmodeller for bæredygtige europæiske byer, udarbejdelse af samfundsøkonomiske scenarier på mellemlangt og langt sigt samt forsknings- og demonstrationsaktiviteter, der især samles om byplanlægning og arkitektur, social integration, sikkerhed og energimæssig effektivitet og sparsommelighed (især for bygninger og integreret transportforvaltning) samt endelig om udformning af demokratiske informationsnet (kodeord: »den digitale by«)
- frembringelse og demonstration af økonomiske, rene, effektive og bæredygtige teknologier til genvinding af materialer, byfornyelse og byggeri, navnlig med henblik på storbyggeri og på beskyttelse af kulturarven
- frembringelse og demonstration i bymiljøet af teknologier til økonomiske, rene, sikre og intelligente køretøjer (f.eks. emissionsfrie biler) som bidrag til en bæredygtig mobilitet (jf. nøgleaktionen »bæredygtig mobilitet og intermodalitet«).

⁽¹⁾ Forskningsaktiviteter, der vedrører kontrolleret termionklear fusion beskrives nærmere i forslaget til det femte ramme-program for forskning og undervisning under Euratom-traktaten.

b) *Forskningsaktiviteter og aktiviteter til udvikling af generiske teknologier*

Indsatsen samler sig om ⁽¹⁾:

- Forskning til støtte for frembringelse af nye og bedre materialer til industrien og fremstillingsprocessen for sådanne materialer: materialer, der kan modstå høje temperaturer og højt tryk (f.eks. til energiproduktion og til motorer), lette materialer (til transport og byggeri), funktionsmaterialer (opto-elektroniske materialer, biomaterialer, sensorer), der er konstrueret og udviklet med henblik på nem genanvendelse
- forskning med henblik på frembringelse af nye materialer og produktionsteknikker inden for kul og stål ⁽²⁾
- forskning vedrørende måling og prøvning til støtte for standardisering og bekæmpelse af forfalskninger samt produkt- og servicekvalitet (herunder udvikling af præcisionsmåleinstrumenter og fremstilling af certificerede referencemål og referencematerialer).

c) *Støtte til forskningsinfrastruktur*

De vigtigste opgaver omfatter sammenkobling i net og optimal udnyttelse på europæisk plan af regnecentraler til industriel forskning, store vindtunneler, specialiserede databaser, måle- og prøvelaboratorier og -anlæg.

ANDEN AKTION

1. **Befæstelse af europæisk forsknings internationale rolle**

Denne aktions hovedformål er dels at yde et væsentligt bidrag til gennemførelsen af EF's udenrigspolitik, især i forhold til de øst- og centraleuropæiske lande, der søger medlemskab, og at styrke Unionens rolle på verdensscenen, dels at hjælpe EF til at etablere erhvervsmæssigt samarbejde og åbne nye markeder.

I forbindelse med iværksættelsen af EF's udenrigspolitik og med henblik på udvidelsen med nye medlemsstater er de overordnede formål med aktionen for internationalt samarbejde:

- at fremme videnskabeligt og teknologisk samarbejde mellem organisationer og forskere fra tredjelande og EF, når dette kan give et væsentligt og afbalanceret udbytte for begge parter (samarbejde med »gensidigt udbytte«)
- at lette adgangen for laboratorier og virksomheder etableret i EF, til videnskabelige informationer, der foreligger uden for EF, men har EF's interesse
- at styrke EF-forskningens plads og rolle på den internationale videnskabelige og teknologiske scene
- at forberede medlemskabet for de associerede øst- og centraleuropæiske lande, at støtte Euro-Middelhavs-partnerskabet, at stabilisere det menneskelige potentiale i de øst- og centraleuropæiske lande og i de nye uafhængige stater, fra det forhenværende Sovjetunionen, og at støtte udviklingspolitikken
- at hjælpe aktørerne i europæisk forskning med at skaffe sig oplysninger om forskningskapacitet, -aktiviteter og -prioriteter uden for EF (industrilande, nye vækstlande) for at styrke EF-industriens konkurrenceevne og tilstedeværelse på de nye markeder.

Det internationale videnskabelige og teknologiske samarbejde foregår inden for rammerne af samarbejdsaftaler og på grundlag af disses indhold, via den specifikke aktion »internationalt samarbejde«, og gennem udnyttelse af den internationale dimension af forskningen i de andre aktioner under rammeprogrammet.

⁽¹⁾ Forskning til støtte for nuklear sikkerhed under programmet »Fremme af en konkurrence- og bæredygtig vækst« præsenteres i forslaget til femte rammeprogram for Euratom.

⁽²⁾ Aktiviteter, der i øjeblikket gennemføres på grundlag af EKSF-traktaten, som udløber i 2002, tænkes gradvis overført til rammeprogrammet.

a) *Enkeltaktiviteter inden for aktionen »internationalt samarbejde«*

På grundlag af den samarbejdspolitik, der fastlægges i forbindelserne med EF's forskellige potentielle partnerlande, iværksættes der tre kategorier af aktiviteter, knyttet til særlige problemer, som disse lande er konfronteret med, og som ikke er medtaget i de andre aktioner under rammeprogrammet. Disse aktiviteter finansieres af den særlige aktion for internationalt samarbejde:

— Nøglesamarbejdsaktiviteter med bestemte kategorier af lande:

Øst- og centraleuropæiske lande: fremme af disse landes ekspertisecentre.

Tredjelande ved middelhavet: især regionale aspekter ved forvaltningen af Middelhavet, støtte til den samfundsøkonomiske udvikling, herunder informationssamfundet, bevaring af kulturarven.

Nye uafhængige stater: støtte til deres potentiale for forskning og teknologisk udvikling, specifikke målrettede aktioner (satellitbaserede applikationer, regionale problemer i forbindelse med miljø og sundhed).

Udviklingslande (herunder middelhavslande og nye vækstlande): undersøgelse af samfundsøkonomiske mekanismer og betingelser for bæredygtig vækst (f.eks. agroindustriel forskning, energisystemer); støtte til integration af produktivitetskrav og miljøvenlighed i disse landes økosystemer (f.eks. vandforvaltning); forebyggelse og bekæmpelse af alvorlige sygdomme, som er karakteristiske for disse lande, og fremme af deres offentlige sundhedssystemers effektivitet.

— Forskeruddannelse: Der etableres en stipendieordning, som giver unge forskere fra udviklingslande (herunder middelhavslande og nye vækstlande) mulighed for at gennemføre et ophold ved laboratorier i EF for at deltage i forskningsaktiviteter under rammeprogrammet. Der er planer om en anden stipendieordning for unge forskere fra EF, der tager til industrilaboratorier i Japan og Sydkorea.

— Samordning med COST-aktioner, med EUREKA-initiativet og med internationale organisationer, der er relevante for forskningsaktiviteterne; endvidere samordning af aktiviteterne under rammeprogrammets andre programmer indbyrdes, med de aktiviteter, der gennemføres som led i EF's andre samarbejdstiltag, og med medlemsstaternes samarbejdsaktiviteter.

b) *Internationale samarbejdsaktiviteter, der gennemføres under rammeprogrammets andre aktioner*

Der åbnes for fire former for deltagelse i særprogrammerne:

— Fuld tilknytning til rammeprogrammet: EF finansierer deltagelsen for tredjelandes organisationer på lignende vilkår, som dem der gælder for medlemsstaternes organisationer (EØS, visse øst- og centraleuropæiske lande, Israel, Schweiz).

— Deltagelse i programmer, der er åbne for tredjelande på grundlag af bilaterale eller multilaterale samarbejdsaftaler. Deltagelsen foregår projekt for projekt og uden EF-finansiering til organisationen fra tredjelandet (visse industrialiserede tredjelande og »nye vækstlande«). Der vil blive taget skridt til at styrke »nye vækstlandes« tilknytning til rammeprogrammet.

— Deltagelse i programmer, der er åbne for tredjelande uden særlige samarbejdsaftaler: Deltagelsen foregår projekt for projekt og principielt uden EF-finansiering til organisationen fra tredjelandet (øst- og centraleuropæiske lande, der ikke er tilknyttet særprogrammerne, nye uafhængige stater i Europa og partnerlande i Middelhavsområdet).

— Deltagelse i projekter, hvor det er i EF's interesse at tilknytte tredjelandsdeltagere (alle tredjelande): Deltagelsen finansieres som hovedregel af tredjelandene, men i visse behørigt begrundede tilfælde, som er fastlagt i de deltagelsesregler, der er vedtaget i medfør af traktatens artikel 130 J, af EF via det pågældende særprogram.

TREDJE AKTION

1. Innovation og små og mellemstore virksomheders deltagelse

Innovation er den vigtigste faktor for industriens konkurrenceevne og for jobskabelsen. Målet er at fremme innovationen, at lette udnyttelsen af forskningsresultaterne og begunstige oprettelsen af innoverende virksomheder.

De små og mellemstore virksomheder er vigtige formidlere og aktører inden for innovation. De bør have let adgang til de avancerede teknologier, som de har behov for, og til de muligheder, EF's forskningsprogrammer giver.

De generelle mål for EF's indsats på disse områder er:

- at forbedre den økonomiske og sociale virkning af EF-programmernes forskningsaktiviteter ved at styrke de foranstaltninger, der gør det muligt at sikre en bedre udnyttelse af resultaterne og en bedre overførsel og videreformidling af teknologierne
- at gøre det lettere for de foretagender, der deltager i programmerne, og især de små og mellemstore virksomheder, at få adgang til finansieringsinstrumenter til innovation og støtte til oprettelse af innoverende virksomheder (finansieringsteknik; risikovillig kapital)
- at stimulere de små og mellemstore virksomheders deltagelse i forskningsprogrammerne, hvad enten der er tale om virksomheder, der er aktive inden for forskning og højteknologi, eller virksomheder, som kun har ringe eller slet ingen forskningskapacitet, men store teknologiske behov; at hjælpe små og mellemstore virksomheder, bl.a. i de dårligt stillede regioner, med at styrke deres teknologiske kapacitet.
- at bidrage til gennemførelsen af EF's innovationspolitik ved bl.a. at tilføre de nationale innovationssystemer en europæisk dimension.

EF's indsats for at fremme innovationen og støtte de små og mellemstore virksomheders deltagelse i forskningsprogrammerne skal gennemføres både inden for de forskellige EF-aktioner og det den særlige aktion, som handler om innovation og små og mellemstore virksomheder. Målsætningerne og handlemulighederne omfatter blandt andet følgende:

a) *Enkeltaktiviteter inden for aktionen »innovation og små og mellemstore virksomheders deltagelse«:*

i) **Innovation**

- Rationalisering og samordning på EF-plan af informations- og bistandsnet vedrørende EF's aktiviteter inden for forskning og innovation, forvaltning, under samordning med programmerne, af nettet til støtte for innovation og overførsel af teknologi samt konsolidering af mekanismerne for indsamling og formidling af oplysninger, som f.eks. informationstjenesten CORDIS (fælles aktion innovation/små og mellemstore virksomheder).
- Etablering og udvikling af støtteaktiviteter med hensyn til intellektuel ejendomsret og adgang til privat finansiering, især fonde for risikovillig kapital (fælles aktion vedrørende innovation/små og mellemstore virksomheder).
- Fastlæggelse, under samordning med programmerne, af mekanismer i projekternes »livscyklus«, der kan lette udnyttelse, privat finansiering og overførsel af resultater og teknologier, samtidig med at der ydes sikkerhed for, at den erhvervede viden beskyttes (værdianalyse; markedsundersøgelser; uddannelse).
- Med dette formål skal der etableres og udvikles »innovationsenheder« som led i programmerne, disses aktiviteter skal samordnes, og der skal ydes støtte til oprettelse af nye innoverende virksomheder, især via europæiske organer og fonde (Den Europæiske Investeringsfond, Den Europæiske Investeringsbank og aktionen Eurotech Capital).
- Udformning og opstilling af nye metoder for teknologioverførselsprojekter, hvor de teknologiske, økonomiske og sociale aspekter ved innovation tages i betragtning.
- Identificering og udbredelse af de bedste fremgangsmåder til innovation og teknologioverførsel (fælles aktion vedrørende innovation/små og mellemstore virksomheder) samt koordinering af gennemførelsen af undersøgelser og analyser, bl.a. vedrørende innovationspolitik.

ii) **Små og mellemstore virksomheder**

Oprettelse af én »enkelt skranke« for alle forskningsprogrammerne i Kommissionens tjenestegrene for indlevering af forslag til projekter, som specifikt gennemføres af små og mellemstore virksomheder, etablering og forvaltning af fælles værktøjer, som letter små og mellemstore virksomheders deltagelse i programmerne (der benyttes så vidt muligt elektroniske medier til informationsformidling, indlevering af forslag, »help line« osv.).

b) *Sammenføjning med aktiviteterne under de andre aktioner i rammeprogrammet*i) **Innovation**

Sikring af, at der er sammenhæng mellem iværksættelsen og forvaltningen af de aktiviteter, der gennemføres på dette område under de tematiske programmer, og dem, der specifikt henhører under aktionen »innovation og små og mellemstore virksomheders deltagelse«; tilskyndelse til, at udnyttelse og formidling af resultater forberedes allerede i forskningsfasen.

ii) **Små og mellemstore virksomheder**

Støtte til små og mellemstore virksomheders deltagelse i kooperativ forskning og i de andre aktiviteter for forskning, teknologisk udvikling og demonstration, der skal gennemføres under programmerne:

- Aktiviteter inden for kooperativ forskning, der giver mindst tre af hinanden uafhængige små og mellemstore virksomheder fra mindst to forskellige medlemsstater mulighed for at overdrage løsningen af fælles teknologiske problemer til juridisk udenforstående organisationer.
- Støtte- og tilskyndelsesaktiviteter med henblik på at få små og mellemstore virksomheder til at deltage i projekter for samarbejdsforskning og kooperativ forskning (f.eks »sonderingspræmier«).

FJERDE AKTION

1. Udvikling af de menneskelige ressourcer

Viden bliver mere og mere en grundfaktor i verden. På dette område sidder Fællesskabet med en trumf på hånden: de europæiske forskeres, ingeniørers og teknikeres høje kvalifikationer. Målet er at fastholde og hjælpe med til at udvikle disse vidensressourcer ved at yde større støtte til forskernes uddannelse og mobilitet, herunder deres tilknytning til virksomhederne, og ved at støtte en bedre anvendelse af forskningsinfrastrukturen.

Desuden har Fællesskabet en stærk forskningstradition inden for samfundsvidenskaberne og økonomisk videnskab, og denne tradition gælder det om at mobilisere for at finde frem til de nuværende og kommende økonomiske og sociale udviklingstendenser og behov.

Aktionen har følgende overordnede formål, som skal forfølges i samarbejde med aktiviteterne andre steder i rammeprogrammet:

- EF's menneskelige ressourcer skal udvikles, navnlig gennem forskeruddannelse og forskermobilitet (herunder øget tilknytning til industrien, især små og mellemstore virksomheder), og desuden gennem fornyelse i undervisnings- og uddannelsesmetoder og -teknologi med sigte på jobskabelse.
- EF skal hjælpes til at blive et attraktivt sted for forskere og for investering i forskning, og europæisk forskning skal fremmes på den internationale scene.
- Der skal tilskyndes til bedre udnyttelse af forskningsinfrastrukturen.
- Der skal udvikles samfundsøkonomisk basisviden, som skal hjælpe med til at opnå en bedre forståelse af samfundsmæssige og økonomiske nøgleforhold, som har betydning for rammeprogrammets mål og for udviklingen af EF's forsknings- og teknologipolitik og andre politikker.

a) *Enkeltaktiviteter inden for aktionen »udvikling af de menneskelige ressourcer«*

Denne aktion består af følgende fem dele:

i) **Styrkelse af EF's menneskelige forskningskapital**

Målet er følgende:

- Der oprettes forskningsuddannelsesnet på nye områder inden for avanceret forskning om emner, som forskerne vælger frit. Der lægges vægt på uddannelse af unge forskere, der er ph.d.-studerende eller har opnået en ph.d.-grad.
- Der indføres et sammenhængende system af »Marie Curie-stipendier«, bestående af: stipendier, som tildeles højt kvalificerede unge forskere med dokumenteret forskningserfaring, med henblik på forskning i emner efter forskernes eget valg; virksomhedsstipendier ydes til virksomheder (herunder små og mellemstore virksomheder), som modtager unge forskere på uddannelsesophold; udviklingsstipendier, som skal finansiere ophold med henblik på udvikling af en forskningskapacitet på højt niveau i EU's mindre begunstigede områder. Som supplerende foranstaltninger på stipendieområdet vil der bl.a. blive tale om stipendier, som kan fremme forskermobiliteten fra erhvervslivet til akademiske miljøer og omvendt, og om stipendier, som giver doktorander mulighed for ophold ved ekspertisecentre.

ii) **Bedre udnyttelse af den omfattende forskningsinfrastruktur**

Formålet er at fremme optimeringen af udnyttelsen af dels forskningsinfrastruktur (store anlæg, net, videnscentre) på områder (også økonomi, jura og samfundsfag), der ikke er omfattet af rammeprogrammets andre aktioner, dels forskellige typer infrastruktur, der ikke er taget i betragtning i disse aktioner. Endelig påtænkes der aktioner, som kan støtte forskere, der ønsker adgang til infrastruktur i andre lande, aktioner til støtte for oprettelse af net mellem infrastrukturoperatører, og støtte til forskningsprojekter, som medfører bedre adgang til infrastrukturen.

iii) **Fremme af videnskabelig og teknologisk ekspertise**

Formålet med disse aktiviteter er gennem udveksling at stimulere videnskabelig og teknologisk ekspertise og fremhæve europæisk forskningsarbejde. Der ydes støtte til videnskabelige konferencer på højt niveau, oprettelse af net mellem forskere fra EF, der arbejder uden for EF, tildeling af udmærkelser for førsterangs forskningsarbejde samt oplysningskampagner og tilbud via datanet om oplysninger om videnskabelige resultater, der har betydning på EF-plan.

iv) **Socioøkonomisk forskning med sigte på samfundets behov**

Disse aktiviteter vedrører et begrænset antal emner, der har relation til rammeprogrammets overordnede mål, og sigter mod at definere grundlaget for en økonomisk og social udvikling, som kan skabe arbejdspladser og opbygge et europæisk videnssamfund. Indsatsen koncentrerer først og fremmest om en analyse af samspillet mellem den teknologiske udvikling, uddannelse, arbejde, juridiske forhold og økonomisk konkurrenceevne; udarbejdelse og validering af nye udviklingsmodeller, der fremmer vækst, beskæftigelse og livskvalitet.

v) **Støtte til udvikling af forsknings- og teknologipolitik i Europa**

Støtten sikres ved oprettelse af et udvekslingsforum i form af ETAN-nettet (»European Technology Assessment Network«), hvor politiske beslutningstagere knyttes sammen med forskere, der har specialiseret sig i undersøgelser af forsknings- og teknologipolitik; endvidere ved aktiviteter vedrørende teknologivurdering, teknologiovervågning og teknologiprognostisering, ved evaluering af forsknings- og teknologiløsninger samt ved udvikling af et statistisk system og et system af forsknings- og teknologi- og innovationsindikatorer.

b) *Sammenføjning med aktiviteterne under de andre aktioner i rammeprogrammet*

Også under denne aktion varetages samordnings-, støtte- og vejledningsopgaver, i det omfang det er nødvendigt for at sikre sammenhængen med og mellem aktiviteter af tilsvarende art andre steder i rammeprogrammet, for så vidt angår de forhold, der er nævnt under punkt 1a) i det foregående.

BILAG III

FEMTE RAMMEPROGRAM (1998-2002)

BELØB OG FORDELING

	Mio. ECU (løbende priser)
Første aktion (forsknings-, udviklings- og demonstrationsprogrammer)	[...]
Anden aktion (samarbejde med tredjelande og internationale organisationer)	[...]
Tredje aktion (formidling og udnyttelse af resultater)	[...]
Fjerde aktion (stimulering af forskeruddannelse og forskermobilitet)	[...]
Samlet maksimumbeløb	[...] (*)

(*) Heraf [...] ECU til FFC.

Vejledende fordeling mellem temaerne i første aktion (mio. ECU):

— Forskning i bioressourcer og økosystemer	[...]
— Udvikling af et brugervenligt informationssamfund	[...]
— Fremme af konkurrence- og bæredygtig vækst	[...]
	[...]

BILAG IV

BETINGELSER FOR FINANSIERINGSBIDRAG FRA FÆLLESSKABET

Det Europæiske Fællesskab bidrager økonomisk til aktiviteter for forskning og teknologisk udvikling, herunder demonstration, i det følgende benævnt »indirekte FTU-aktioner«, som gennemføres i henhold til programmer for iværksættelse af rammeprogrammet. Desuden gennemfører Fællesskabet selv aktiviteter for forskning og teknologisk udvikling, i det følgende benævnt »direkte FTU-aktioner«.

Nøgleaktionerne, forskningsaktiviteterne og aktiviteterne for udvikling af generiske teknologier, støtten til forskningsinfrastrukturen samt de aktiviteter, der gennemføres som led i aktion 2, 3 og 4, som beskrevet i bilag II, iværksættes gennem indirekte FTU-aktioner og direkte FTU-aktioner.

1. Indirekte FTU-aktioner

De indirekte FTU-aktioner omfatter fem kategorier: aktioner med omkostningsdeling, uddannelsesstipendier, støtte til net, samordnede aktioner og ledsageforanstaltninger. Aktioner med omkostningsdeling er hovedinstrumentet til gennemførelse af programmerne.

EF bidrager til disse aktioner med følgende støttesatser:

a) *Aktioner med omkostningsdeling:*

— **Forsknings- og teknologiudviklingsprojekter, demonstrationsprojekter og integrerede projekter**

Forsknings- og teknologiudviklingsprojekter er projekter, der kan frembringe ny viden, som kan være nyttig, dels i forbindelse med udformningen af nye produkter, processer eller tjenester eller en væsentlig forbedring af eksisterende, dels til at imødekomme samfundsmæssige behov. Finansieringstilskuddet beløber sig principielt til 50 % af de støtteberettigede omkostninger. Hvor der er tale om organisationer, der ikke anvender et formålsbestemt budgetregnskab dækkes de støtteberettigede ekstraudgifter, som forskningen medfører dog 100 %.

Demonstrationsprojekter er projekter, hvis formål er at påvise teknologiernes tekniske levedygtighed, idet markedsføringen ikke kan gennemføres i den øjeblikkelige situation. Finansieringstilskuddet beløber sig principielt til 35 % af de støtteberettigede omkostninger.

Integrerede projekter omfatter både en forsknings- og teknologiudviklingsdel og en demonstrationsdel. Finansieringstilskuddet beløber sig til det vejede gennemsnit af de satser, der gælder for hver af de to dele.

— **Støtte for at lette adgangen til forskningsinfrastruktur**

Der ydes støtte til eksisterende forskningsinfrastrukturer for at gøre det lettere her at modtage forskerhold fra Fællesskabet, så disse kan få de bedst mulige vilkår for deres forskningsarbejde.

EF bidrager til den bedst mulige udnyttelse af infrastrukturen med 100 % af de støtteberettigede ekstraudgifter, der opstår ved at modtage forskerhold fra Fællesskabet og stille anlægget til rådighed.

— **Teknologistimuleringsprojekter med det formål at opmuntre og lette små og mellemstore virksomheders deltagelse i FTU-aktiviteterne**

Aktiviteter inden for »kooperativ forskning« finansieres med op til 50 % af projektets støtteberettigede udgifter.

Aktiviteter inden for »samarbejdsforskning« finansieres i form af en præmie, der dækker op til 75 % af de støtteberettigede udgifter i sonderingsfasen af en FTU-aktivitet, herunder validering og tilrettelæggelse af projektet, en gennemførlighedsundersøgelse, partnersøgning, i en periode på højst tolv måneder.

b) *Uddannelsesstipendier*

Under fjerde aktion omfatter EF's system af Marie Curie-stipendier flere kategorier: stipendier til unge forskere med dokumenteret erfaring, stipendier til unge forskere med henblik på et uddannelsesophold i en virksomhed og udviklingsstipendier.

Som stipendier til unge forskere med dokumenteret forskningserfaring modtager stipendiaterne et beløb, der udelukkende skal dække deres leveomkostninger, herunder udgifter til en passende social sikring. Desuden modtager de et beløb, der skal dække deres flytteomkostninger.

Under anden aktion giver stipendieordningerne dels mulighed for at tilbyde unge forskere fra udviklingslande mulighed for et ophold i EF-laboratorier, dels unge EF-forskere mulighed for et ophold i Japan eller Sydkorea.

EF kan finansiere op til 100 % af de støtteberettigede udgifter til stipendiet og yde et bidrag til de støtteberettigede udgifter for den institution, der modtager stipendiaten, når institutionen ligger i EF.

c) *Støtte til net*

De tematiske net samler fabrikanter, brugere, universiteter, forskningscentre og organisationer for innovationsformidling eller -overførsel omkring et fælles teknisk-videnskabeligt mål for at lette integration og overførsel af viden, samarbejde mellem forskere og forskningsbrugere, for at sikre en bedre hensyntagen til markedets behov og for at gøre den videnskabelige og teknologiske ekspertise mere dynamisk. EF kan finansiere op til 100 % af de støtteberettigede ekstraomkostninger ved samordning og iværksættelse af tematiske net.

Nettene for forskeruddannelse etableres på avancerede eller nye forskningsområder, og forskerne vælger frit, hvilke emner de skal omfatte. De sigter hovedsagelig mod uddannelse af unge forskere, som er på vej mod eller har taget ph.d-graden. EF kan finansiere op til 100 % af de støtteberettigede ekstraomkostninger, der er forbundet med etablering og vedligeholdelse af nettet. I det særprogram, der skal vedtages under fjerde aktion, fastsættes et gennemsnitligt maksimalbeløb pr. deltager og pr. år.

d) *Samordnede aktioner*

Samordnede aktioner går ud på at samordne nationale FTU-projekter, der i forvejen er finansieret, for at udveksle erfaringer, forstærke den forskningsindsats, der gøres forskellige steder, for at nå op på en kritisk masse, formidle resultater og gøre brugere opmærksomme på dem. EF kan finansiere på op til 100 % af de støtteberettigede ekstraomkostninger, der er forbundet med samordningen.

e) *Ledsageforanstaltninger*

Ledsageforanstaltninger bidrager til gennemførelsen af særprogrammer eller forberedelsen af kommende aktioner med det sigte at nå eller fastlægge de strategiske mål. I øvrigt sigter de mod at forberede eller understøtte andre indirekte FTU-aktioner. Foranstaltninger, hvis formål er at bringe produkter, processer eller tjenester i handelen, at gennemføre marketingaktiviteter eller salgsfremstød, kommer ikke i betragtning. EF kan finansiere op til 100 % af de støtteberettigede udgifter ved foranstaltningerne.

I beslutningerne om særprogrammer til gennemførelse af det femte rammeprogram kan ovenstående satser for EF-finansieringen kun fraviges i særlige, behørigt begrundede tilfælde for den pågældende aktion. I beslutningerne kan de ovenfor beskrevne indirekte FTU-aktioner dog præciseres, suppleres eller underkastes yderligere betingelser eller begrænsninger.

Øvrige nærmere bestemmelser om finansieringsbidrag fra virksomheder, forskningscentre og universiteter til indirekte FTU-aktioner og til resultatformidling fastsættes af Rådet i medfør af traktatens artikel 130 J.

2. Direkte FTU-aktioner

De direkte FTU-aktioner, som skal gennemføres af Det Fælles Forskningscenter (FFC) omfatter institutionelle forskningsaktiviteter og institutionelle videnskabelige og tekniske støtteaktiviteter. Institutionelle forskningsaktiviteter er aktiviteter, som FFC's kompetence eller anlæg giver særlige eller ligefrem unikke muligheder for at udføre i EF, og som bidrager til gennemførelsen af EF's FTU-politik. Institutionelle, videnskabelige og tekniske støtteaktiviteter er aktiviteter, som er nødvendige for udformningen og gennemførelsen af EF-politikker og for Kommissionens traktatmæssige opgaver, som skal udføres af en neutral instans som FFC. EF finansierer normalt udgifterne til direkte FTU-aktioner 100 %.

3. I eventuelle rådsafgørelser i medfør af traktatens artikel 130 O, jf. denne afgørelses artikel 3, stk. 2, fastlægges i givet fald nærmere bestemmelser om EF's finansieringsbidrag.

Forslag til Rådets afgørelse om det femte rammeprogram for Det Europæiske Atomenergifællesskab (Euratom) indsats inden for forskning og uddannelse (1998-2002)

(97/C 173/12)

(EØS-relevant tekst)

KOM(97) 142 endelig udg. — 97/0120(CNS)

(Forelagt af Kommissionen den 30. april 1997)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab, særlig artikel 7,

under henvisning til forslag fra Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg, og

ud fra følgende betragtninger:

Der kan i overensstemmelse med traktatens artikel 7 vedtages et flerårigt rammeprogram, som omfatter samtlige aktioner, herunder demonstrationsaktioner, vedrørende forskning og uddannelse inden for kernekraft, som gennemføres ved hjælp af forsknings- og uddannelsesprogrammer;

det er hensigtsmæssigt at vedtage et nyt rammeprogram for perioden 1998-2002 for at sikre kontinuiteten i de forsknings- og uddannelsesaktioner, der gennemføres inden for kernekraft;

ifølge artikel 4, stk. 2, i Rådets afgørelse nr. 94/268/Euratom af 26. april 1994 om et rammeprogram for Det Europæiske Atomenergifællesskabs indsats inden for forskning og uddannelse (1994-1998) ⁽¹⁾, ændret ved Rådets afgørelse nr. 96/253/Euratom ⁽²⁾, skal Kommissionen foretage en ekstern evaluering af forvaltningen og gennemførelsen af Fællesskabets aktioner i løbet af de fem år, der går forud for denne evaluering, inden den forelægger sit forslag til det femte rammeprogram; denne evaluering og dens konklusioner er sammen med

Kommissionens bemærkninger blevet meddelt til Europa-Parlamentet, Rådet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg;

Kommissionen vedtog den 10 juli 1996 en meddelelse ⁽³⁾ om de første retningslinjer for det femte rammeprogram, hvori den understregede, at det er vigtigt, at det først og fremmest svarer til de økonomiske og samfundsmæssige behov; denne meddelelse blev fulgt op af et første arbejdsdokument den 20. november 1996 ⁽⁴⁾, som indeholder en række præciseringer af de efterstræbte mål og beskrivelse af gennemførelsesmidlerne, og dernæst af et andet arbejdsdokument den 12. februar 1997 ⁽⁵⁾, som indeholder en mere detaljeret gennemgang af det femte rammeprograms mulige indhold;

Det Europæiske Atomenergifællesskabs forskning inden for kernekraft skal ses på baggrund af det aktuelle behov for at udvikle sikre og acceptable energisystemer, hvor der tages hensyn til standarder og miljø, og som på længere sigt er konkurrencedygtige for så vidt angår produktionsomkostningerne;

det femte rammeprogram bør koncentreres om områder, der omfatter forskningsaktiviteter og aktiviteter til udvikling af generiske teknologier, en aktion som samler denne form for aktiviteter i en sammenhængende helhed, strategisk målrettet mod et fælles bærende emne (i det følgende benævnt »nøgleaktioner«) og støtte til forskningsinfrastrukturer;

det femte rammeprogram bør endvidere ud over tematiske aspekter også omfatte tværgående aspekter vedrørende samarbejdet med tredjelande og internationale organisationer, formidling og nyttiggørelse af resultater fra forsknings- og uddannelsesaktiviteterne samt forskeres uddannelse og mobilitet;

⁽¹⁾ EFT nr. L 115 af 6. 5. 1998 1994, s. 31.

⁽²⁾ EFT nr. L 86 af 4. 4. 1996, s. 72.

⁽³⁾ KOM(96) 332, endelig udg.

⁽⁴⁾ KOM(96) 595, endelig udg.

⁽⁵⁾ KOM(97) 47, endelig udg.

denne metode forudsætter, at det videnskabelige, tekniske og teknologiske ekspertisepotentiale, der findes i Fællesskabet, holdes ved lige og styrkes idet der samtidig tages hensyn til de store internationale partners indsats; dette potentiale vedrører både de fysiske og immaterielle infrastrukturer og de menneskelige ressourcer;

samarbejdet med samtlige tredjelande og internationale organisationer bør styrkes, navnlig i bestræbelserne på at nå frem til fredelig udnyttelse af kerneenergien; det er vigtigt, at Fællesskabet fortsætter med at indtage en vigtig rolle inden for sikkerhed i forbindelse med nuklear fission, blandt andet ove for de central- og østeuropæiske lande og stater i det tidligere Sovjetunionen; det er ligeledes vigtigt at fortsætte det eventuelle internationale samarbejde med tredjelande inden for kontrolleret termonuklear fusion;

i medfør af traktatens artikel 4, stk. 1, skal Fællesskabets forsknings- og undervisningsaktiviteter på kerneenergiområdet supplere medlemsstaternes indsats, Fællesskabets indsats skal derfor tilrettelægges således, at den øger værdien af medlemsstaternes aktiviteter;

ved fastlæggelsen af kriterierne for at vælge de områder, der indgår i det femte rammeprogram, samt de videnskabelige og teknologiske mål, som de er forbundet med, er der taget hensyn til de ovenfor beskrevne principper; de samme kriterier bør også anvendes ved iværksættelsen af det femte rammeprogram af hensyn til sammenhængen;

Det Fælles Forskningscenter bidrager til gennemførelsen af rammeprogrammet inden for de områder, hvor det yder neutral og uafhængig ekspertisebistand samt teknisk-videnskabelig støtte, der er nødvendig for gennemførelsen af Fællesskabets forskellige politikker; det deltager desuden, inden for konsortier, i gennemførelsen af forsknings- og uddannelsesaktiviteter;

den årlige rapport, som Kommissionen skal forelægge Rådet i henhold til traktatens artikel 7, bør også forelægges for Europa-Parlamentet; på linje med anbefalinger om gennemsigtighed og en god og effektiv forvaltning bør der endvidere vedtages bestemmelser, som giver mulighed for systematisk at kontrollere, hvor langt gennemførelsen af det femte rammeprogram er nået;

i denne afgørelse fastlægges der et finansielt referencebeløb, jf. punkt 2 i Europa-Parlamentets, Rådets og Kommissionens erklæring af 6. marts 1995⁽¹⁾ for hele programmets løbetid, hvilket dog ikke berører budgetmyndighedens traktatmæssige beføjelser;

af hensyn til sammenhængen mellem de forskningsaktiviteter, der gennemføres i medfør af Euratom-traktaten, og dem, der gennemføres i medfør af traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, bør afgørelsen vedrørende rammeprogrammet for Det Europæiske Fællesskabs indsats inden for forskning, teknologisk udvikling og demonstration vedtages samtidig med nærværende rammeprogram og for samme periode;

Udvalget for Videnskabelig og Teknisk Forskning (CREST) er blevet hørt —

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

Artikel 1

1. Et flerårigt rammeprogram for Fællesskabets samlede indsats inden for forskning, herunder demonstration, og uddannelse inden for kernekraft i det følgende benævnt »femte rammeprogram«, vedtages hermed for perioden 1998-2002.

2. Det femte rammeprogram omfatter kontrolleret termonuklear fusion og energisystemer forbundet med nuklear fission.

Disse to områder omfatter ud over tematiske aspekter også tværgående aspekter vedrørende samarbejde med tredjelande og internationale organisationer, formidling og nyttiggørelse af resultater fra forsknings- og uddannelsesaktiviteter samt fremme af forskeres uddannelse og mobilitet i Fællesskabet.

3. De kriterier, der har ført til udvælgelsen af områderne i stk. 2, og målene herfor er angivet i bilag I. De skal anvendes ved gennemførelsen af det femte rammeprogram.

⁽¹⁾ EFT nr. C 102 af 4. 4. 1996, s. 4.

4. Områdernes overordnede aktionslinjer, deres videnskabelige og teknologiske mål samt prioriteringen heraf er angivet i bilag II.

Artikel 2

Det finansielle referencebeløb for gennemførelsen af dette rammeprogram i perioden 1998-2002 udgør [...] mio. ECU⁽¹⁾.

De årlige bevillinger fastlægges af budgetmyndigheden inden for rammerne af finansieringsoverslagene.

Artikel 3

1. Det femte rammeprogram iværksættes ved hjælp af to forsknings- og uddannelsesprogrammer, hvoraf det ene er et særprogram for Det Fælles Forskningscenter.

I hvert forsknings- og uddannelsesprogram fastsættes nærmere bestemmelser for dets gennemførelse, dets løbetid samt de midler, der skønnes nødvendige.

2. Til iværksættelsen af det femte rammeprogram kan der om nødvendigt vedtages supplerende programmer. Der kan desuden indgås aftaler med tredjelande eller internationale organisationer i overensstemmelse med traktatens artikel 101.

Artikel 4

For Det Europæiske Atomenergifællesskabs finansielle deltagelse i det femte rammeprogram gælder de nærmere

(¹) Heraf [...] ECU til FFC.

bestemmelser om bevillinger til forskning og teknologisk udvikling i finansforordningen vedrørende De Europæiske Fællesskabers almindelige budget, som suppleret ved bilag III til denne afgørelse.

Artikel 5

1. Kommissionen undersøger hvert år med bistand fra uafhængige eksperter med passende kvalifikationer, hvor langt gennemførelsen af femte rammeprogram og dets forsknings- og uddannelsesprogrammer er nået navnlig sammenholdt med kriterierne i bilag I. Den vurderer navnlig, om målene, prioriteringen og de finansielle midler stadig er i overensstemmelse med situationens udvikling. Den forelægger om nødvendigt forslag med henblik på at tilpasse eller supplere rammeprogrammet og/eller forsknings- og uddannelsesprogrammerne.

2. Inden Kommissionen forelægger sit forslag til det sjette rammeprogram lader den uafhængige højtstående eksperter foretage en ekstern evaluering af gennemførelsen af de områder, der er nævnt i artikel 1, stk. 2, og som er realiseret i løbet af de fem år, der går forud for evalueringen, navnlig sammenholdt med kriterierne i bilag I. Den meddeler konklusionerne fra evalueringen forsynet med sine bemærkninger hertil til Europa-Parlamentet, Rådet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

3. Valget af de uafhængige eksperter, der er nævnt i stk. 1 og 2, foretages af Kommissionen, der tager hensyn til de forskellige forskningsmæssige beslutningstagere på en afbalanceret måde.

4. Kommissionen forelægger i begyndelsen af hvert år en rapport for Europa-Parlamentet og Rådet. Denne rapport vedrører navnlig de forsknings- og uddannelsesaktiviteter, der er gennemført det foregående år og arbejdsprogrammet for det løbende år.

BILAG I

KRITERIER FOR UDVÆLGELSE AF OMRÅDER OG MÅL

Gennemførelsen af Euratoms politik på kernekraftområdet bygger på to grundlæggende principper, nemlig videnskabelig og teknologisk ekspertise og forskningens og uddannelsens relevans for målsætningerne i traktaten om Det Europæiske Atomenergifællesskab.

Ud fra en omkostningseffektiv synsvinkel om optimal fordeling af de europæiske offentlige midler foretages valget af det femte rammeprogram emner og de hermed forbundne mål på grundlag af en række fælles kriterier, der fordeler sig på tre kategorier.

Kriterier forbundet med samfundets behov

- forbedring af beskæftigelsessituationen
- bedre livskvalitet og sundhed
- bevarelse af miljøet

for at nå EF's vigtigste sociale målsætninger, dvs. imødekomme befolkningens forventninger.

Kriterier forbundet med den økonomiske udvikling og de videnskabelige og teknologiske fremtidsperspektiver

- områder, som understøtter bæredygtig vækst
- områder, hvor de europæiske virksomheder kan og skal øge deres konkurrenceevne
- områder, hvor der åbner sig muligheder for vigtige teknologiske fremskridt.

Kriterier forbundet med den europæiske »merværdi« og nærhedsprincippet

- krav om, at der nås op over en »kritisk masse« i form af menneskelige og økonomiske ressourcer, og om forening af komplementær knowhow, som findes i de forskellige lande
- områder, der kan yde et væsentligt bidrag til gennemførelsen af en eller flere fællesskabspolitikker
- problemer, der opstår på EF-europæisk niveau, eller spørgsmål vedrørende standardiseringsforhold og udviklingen i det europæiske område,

for kun at udvælge mål, der ikke kan nås ved en rent privat forskningsindsats, men forfølges mest effektivt på europæisk plan og nås lettest gennem projekter, der gennemføres i denne størrelsesorden.

Disse kriterier vil blive anvendt og om nødvendigt suppleret ved gennemførelsen af det femte rammeprogram til fastlæggelse af forsknings- og uddannelsesprogrammer og udvælgelse af aktiviteter inden for forskning, herunder demonstrationsaktioner, og uddannelse.

BILAG II

OMRÅDER I HOVEDTRÆK

VIDENSKABELIGE OG TEKNOLOGISKE MÅL

Kerneenergien står for over 35 % af EU's elproduktion og udsender ingen CO₂. Den bidrager væsentligt til spredningen af energiforsyningskilderne.

Indsatsen for at udvikle sikkerheden i og omkring kerneenergisystemerne styrker EU's industrielle konkurrenceevne på kort og mellemlangt sigt. De teknologiske fremskridt kan bl.a. udnyttes med nye eksportmarkeder for øje.

På længere sigt kræver de teknologier, hvis fremtidsudsigter er lovende, at der gøres en stor forskningsindsats på EU- og verdensplan.

I. DET FEMTE RAMMEPROGRAMS OMRÅDER OG STRUKTUR

1. Det femte rammeprogram omfatter kontrolleret termonuklear fusion og energisystemer i forbindelse med nuklear fission.
2. Hvad angår tematiske aspekter er rammeprogrammet opbygget omkring følgende elementer:
 - En »nøgleaktion«, der er fastlagt på grundlag af EF's udtrykkeligt formulerede økonomiske og samfundsmæssige mål. Målet for denne nøgleaktion er at iværksætte globale fremgangsmåder på europæisk plan trækkende på et bredt spektrum af fagområder, teknologier og knowhow.
 - Forskningsaktiviteter og aktiviteter til udvikling af generiske teknologier.
 - Aktiviteter til støtte for forskningsinfrastrukturen.
3. De tværgående aspekter omfatter:
 - Samarbejde med tredjelande og internationale organisationer.
 - Formidling og udnyttelse af resultaterne af forsknings- og undervisningsaktiviteterne.
 - Forskeruddannelse og forskermobilitet.
4. Det Fælles Forskningscenters aktiviteter

Det Fælles Forskningscenter er et organ, som Kommissionen har brug for i udøvelsen af sine beføjelser. De videnskabelige og teknologiske mål for dets aktiviteter skal findes på de områder, hvor der er brug for en neutral og uafhængig ekspertise på europæisk plan, og på de områder, der svarer til Euratoms politiske hovedmål.

Disse aktiviteter svarer til de i det følgende beskrevne videnskabelige og teknologiske mål for det femte rammeprogram, men de skal desuden følge med udviklingen i de forskellige EF-politikker og opfylde de krav, disse stiller, når der bliver tale om bestemte behov for forskning og udvikling, og især når der er brug for den neutralitet, som Det Fælles Forskningscenter kan fremvise.

II. VIDENSKABELIGE OG TEKNOLOGISKE MÅL

a) »Nøgleaktion«: *Kontrolleret termonuklear fusion* ⁽¹⁾

Denne aktion omfatter alle forskningsaktiviteter, som sigter mod udnyttelse af fusionsenergi, i medlemsstaterne og i Schweiz. Dens langsigtede mål er at man i fællesskab skal bygge reaktorprototyper som forløbere for elværker, der opfylder samfundets behov: sikkerhed under drift, miljøvenlighed og økonomisk levedygtighed.

Den planlagte strategi frem mod dette langsigtede mål omfatter bygning af en forsøgsreaktor (Next Step) og derefter en demonstrationsreaktor (DEMO).

⁽¹⁾ Denne aktivitet supplerer nøgleaktionen »konkurrence- og bæredygtig vækst (v): avancerede energisystemer og -tjenester«, som er beskrevet i det femte rammeprogram for forskning og teknologisk udvikling under EF-traktaten.

På baggrund af de hidtidige fremskridt er det teknisk gennemførligt og strategisk nødvendigt at tage fat på bygningen af Next Step i løbet af det kommende årti. Arbejdet bør helst finde sted inden for rammerne af det internationale samarbejde ITER (International Thermonuclear Experimental Reactor).

For perioden 1998-2002 forudsætter strategien følgende:

- Aktiviteter inden for fusionsfysik og fusionsteknologi med henblik på i de associerede laboratorier og europæisk industri at udvikle kapacitet til at realisere Next Step og forberede dens udnyttelse. Den europæiske deltagelse i detaljprojekteringen af ITER fortsætter med henblik på eventuel opførelse.
- Aktiviteter inden for fysik med sigte på forbedring af grundprincipperne for fusionsanlæg.
- Aktiviteter inden for teknologi, som på længere sigt er afgørende for, om der gøres fremskridt mod udnyttelse af fusionsenergi.

Driften af Joint European Torus (JET), som er hovedinstrumentet for ekstrapolation i retning af forsøgsreaktoren, gøres færdig. Når fællesforetagendet er afviklet, kan JET-anlægget eventuelt benyttes til at samle viden, der kan være nyttigt for driften af Next Step.

Denne aktion omfatter desuden: en ny evaluering af sikkerhedsaspekterne og miljøvirkningerne, en uddybning af undersøgelsen af de socioøkonomiske aspekter, samordning i form af teknologiovervågning af de civile nationale forskningsaktiviteter på området intertundeslutning, formidling af resultater og oplysning til befolkningen.

b) *Forskningsaktiviteter og aktiviteter til udvikling af generisk teknologi* (1)

Forskningsarbejdet koncentrerer sig om følgende hovedområder:

- Eksisterende anlægs driftssikkerhed, herunder spørgsmål i forbindelse med forlængelse af reaktorer driftssikkerhed, teknologiske aspekter af alvorlige ulykker samt strategier og teknikker til håndtering af situationen under og efter ulykker.
- Brændselskredsløbets sikkerhed; en fælles og videnskabeligt funderet fremgangsmåde for forvaltning, bortskaffelse og minimering af affald.
- Stålingsbeskyttelse med særlig vægt på forståelsen og opfattelsen af risikoen ved ioniserende stråling, herunder især virkningerne af lavdosisstråling og håndtering af nukleare katastrofesituationer og genopretning af forurende miljøer.
- Undersøgelser vedrørende nye nukleare anlæg, avancerede og mere ydedygtige brændsler, nye systemer og principper med det dobbelte sigte at forbedre sikkerheden i hele det nukleare kredsløb og at øge industriens konkurrenceevne, navnlig på indenlandske markeder. Disse undersøgelser omfatter sikkerhedsanalyse, analyse af virkninger for mennesker og miljø og analyse af de teknologisk og økonomisk mest lovende fremgangsmåder med sigte på bæredygtig udvikling.
- Udvikling af teknologier og metoder til kontrol med nukleart materiale med henblik på de nye udfordringer: udviklingen i brændselskredsløbet, den kraftige udvidelse af lagrene af fissile materialer efter nedrustningen, de øgede forpligtelser i medfør af nye internationale aftaler, den ulovlige handel med fissile materialer.
- Stimulering af samarbejdet med landene i Øst- og Centraleuropa og de stater, der er udgået af det tidligere Sovjetunionen: udvikling af særlige forskningsaktiviteter inden for det internationale samarbejde for at forbedre kernereaktorernes sikkerhed, affaldsforvaltningen i disse lande, strålingsbeskyttelsen og kontrollen med fissile materialer; udvikling af aktiviteter for samordning og internationalt samarbejde inden for rammeprogrammet. Euratom kan afsætte midler til at finansiere denne deltagelse efter bestemmelser, der skal vedtages i beslutningen om særprogrammet.

(1) Disse forskningsaktiviteter supplerer, på området for kerneenergi, forskning og udvikling af generisk teknologi under det tematiske program »Fremme af en konkurrence- og bæredygtig vækst«, der indgår i forslaget til det femte ramme-program under EF-traktaten.

c) *Støtte til forskningsinfrastruktur*

Her sigtes der mod optimal udnyttelse på fællesskabsplan af forsøgsanlæg til kerneenergiforskning, især de anlæg, der spiller en vigtig rolle for denne energiforms sikkerhed og konkurrenceevne.

BILAG III

BETINGELSER FOR FINANSIERINGSBIDRAG FRA EURATOM

Det Europæiske Atomenergifællesskab bidrager økonomisk til aktiviteter for forskning, herunder demonstration, og undervisning (FDU), i det følgende benævnt »indirekte FDU-aktioner«, som gennemføres i henhold til et af programmerne for iværksættelse af rammeprogrammet. Desuden gennemfører Fællesskabet selv aktiviteter for forskning, herunder demonstration, og undervisning, i det følgende benævnt »direkte FDU-aktioner«.

Nøgleaktionen, forskningsaktiviteterne og aktiviteterne for udvikling af generiske teknologier, støtten til forskningsinfrastruktur samt de aktiviteter, der gennemføres under de tværgående temaer, som beskrevet i bilag II, iværksættes gennem indirekte FDU-aktioner og direkte FDU-aktioner.

1. Indirekte FDU-aktioner

De indirekte FDU-aktioner omfatter fem kategorier: aktioner med omkostningsdeling, uddannelsesstipendier, støtte til net, samordnede aktioner og ledsageforanstaltninger. Aktioner med omkostningsdeling er hovedinstrumentet til gennemførelse af programmerne.

Euratom bidrager til disse aktioner med følgende støttesatser:

a) *Aktioner med omkostningsdeling*

— **Forsknings- og teknologiudviklingsprojekter, demonstrationsprojekter og integrerede projekter**

Forsknings- og teknologiudviklingsprojekter er projekter, der kan frembringe ny viden, som kan være nyttig, dels i forbindelse med udformning af nye produkter, processer eller tjenester eller væsentlig forbedring af eksisterende, dels til at imødekomme samfundsmæssige behov. Finansieringstilskuddet beløber sig principielt til 50 % af de støtteberettigede omkostninger. Hvor der er tale om organisationer, der ikke anvender et formålsbestemt budgetregnskab, dækkes de støtteberettigede ekstraudgifter, som forskningen medfører dog 100 %.

Demonstrationsprojekter er projekter, hvis formål er at påvise teknologiernes tekniske levedygtighed, idet markedsføringen ikke kan gennemføres i den øjeblikkelige situation. Finansieringstilskuddet beløber sig til 35 % af de støtteberettigede omkostninger.

Integrerede projekter både omfatter en forsknings- og teknologiudviklingsdel og en demonstrationsdel. Finansieringstilskuddet beløber sig til det vejede gennemsnit af de satser, der gælder for hver af de to dele.

— **Støtter for at lette adgangen til forskningsinfrastruktur**

Der ydes støtte til eksisterende forskningsinfrastrukturer for at gøre det lettere her at modtage forskerhold fra Euratom, så disse kan få de bedst mulige vilkår for deres forskningsarbejde.

Euratom bidrager til den bedst mulige udnyttelse af infrastrukturer med 100 % af de støtteberettigede ekstraudgifter, der opstår ved at modtage forskerhold fra Euratom og stille anlægget til rådighed.

b) *Uddannelsesstipendier*

Fællesskabssystemet af Marie Curie-stipendier til støtte for forskeruddannelse og forskermobilitet omfatter flere kategorier: stipendier til unge forskere med dokumenteret erfaring, stipendier til unge forskere med henblik på et uddannelsesophold i en virksomhed og udviklingsstipendier.

Som stipendier til unge forskere med dokumenteret forskningserfaring modtager stipendiaterne et beløb, der udelukkende skal dække deres leveomkostninger, herunder udgifter til en passende social sikring. Desuden modtager de et beløb, der skal dække deres flytteomkostninger.

I forbindelse med samarbejdet med tredjelande giver stipendieordningen mulighed for at tilbyde unge forskere fra tredjelande mulighed for et ophold i EF-laboratorier.

Euratom kan finansiere op til 100 % af de støtteberettigede udgifter til stipendiet og yde et bidrag til de støtteberettigede udgifter for den institution, der modtager stipendiaten, når institutionen ligger i EU.

c) *Støtte til net*

De tematiske net samler fabrikanter, brugere, universiteter, forskningscentre og organisationer for innovationsformidling eller -overførsel omkring et fælles teknisk-videnskabeligt mål for at lette integration og overførsel af viden, samarbejde mellem forskere og forskningsbrugere, for at sikre en bedre hensyntagen til markedets behov og for at gøre den videnskabelige og teknologiske ekspertise mere dynamisk. Euratom kan finansiere op til 100 % af de støtteberettigede ekstraomkostninger ved samordning og iværksættelse af tematiske net.

Nettene for forskeruddannelse etableres på avancerede eller nye forskningsområder og forskerne vælger frit, hvilke emner de skal omfatte. De sigter hovedsagelig mod uddannelse af unge forskere, som er på vej mod eller har taget ph.d.-graden. Euratom kan finansiere op til 100 % af de støtteberettigede ekstraomkostninger, der er forbundet med etablering og vedligeholdelse af nettet.

d) *Samordnede aktioner:*

Samordnede aktioner går ud på at samordne nationale FTU-projekter, der i forvejen er finansieret, for at udveksle erfaringer, forstærke den forskningsindsats, der gøres forskellige steder, for at nå op på en kritisk masse, formidle resultater og gøre brugere opmærksomme på dem. Euratom kan finansiere op til 100 % af de støtteberettigede ekstraomkostninger, der er forbundet med samordningen.

e) *Ledsageforanstaltninger*

Ledsageforanstaltninger bidrager til gennemførelsen af særprogrammer eller forberedelsen af kommende aktioner med det sigte at nå eller fastlægge de strategiske mål. I øvrigt sigter de mod at forberede eller understøtte andre indirekte aktioner. Foranstaltninger, hvis formål er at bringe produkter, processer eller tjenester i handelen, at gennemføre marketingaktiviteter eller salg fremstød, kommer ikke i betragtning. Euratom kan finansiere op til 100 % af de støtteberettigede udgifter ved foranstaltningerne.

I beslutningerne om særprogrammer til gennemførelse af det femte rammeprogram kan ovenstående satser for Euratom-finansieringen kun fraviges i særlige, behørigt begrundede tilfælde for den pågældende aktion, især tilfælde, som falder ind under punkt 3. I disse beslutninger kan de ovenfor beskrevne indirekte FDU-aktioner dog præciseres, suppleres eller underkastes yderligere betingelser eller begrænsninger.

Øvrige nærmere bestemmelser om finansieringsbidrag fra virksomheder, forskningscentre og universiteter til indirekte FDU-aktioner fastsætter af Rådet i de finansieringsregler, der vedtages i medfør af traktatens artikel 7.

2. Direkte FDU-aktioner

De direkte FDU-aktioner, som skal gennemføres af Det Fælles Forskningscenter (FFC), omfatter institutionelle forskningsaktiviteter og institutionelle aktiviteter til videnskabelig og teknisk støtte. Institutionelle forskningsaktiviteter er aktiviteter, som FFC's kompetence eller anlæg giver centeret særlig eller ligefrem unikke muligheder for at udføre i Euratom, og som bidrager til gennemførelsen af Euratoms FDU-politik. Institutionelle aktiviteter til videnskabelig og teknisk støtte er aktiviteter, som er nødvendige for udformningen og gennemførelsen af fællesskabspolitikker og for Kommissionens traktatmæssige opgaver, som skal udføres af en neutral instans som FFC. Euratom finansierer normalt udgifterne til direkte FDU-aktioner 100 %.

3. Andre aktioner

De nærmere regler for Fællesskabets deltagelse i fællesforetagendet JET, i ITER-aktiviteterne, i associeringskontrakterne og i visse opgaver, som kun kan udføres af industrien, fastlægges i de respektive forsknings- og undervisningsprogrammer.

III

(Oplysninger)

KOMMISSIONEN

Bekendtgørelse om en løbende licitation med henblik på at opnå ret til at destillere æbler, der er trukket tilbage fra markedet

(97/C 173/13)

Ministerium für Ernährung, Landwirtschaft und Forsten Brandenburg — Referat 42, Heinrich-Mann-Allee 103, D-14473 Potsdam, tlf. 03 31/8 66-44 20 eller 44 29, telefax: 03 31/8 66-40 70 eller 40 69, har åbnet en løbende licitation i henhold til forordning (EØF) nr. 1561/70 (EFT nr. L 169 af 1. 8. 1970, s. 63) med henblik på at opnå ret til at destillere æbler, der er trukket tilbage fra markedet.
